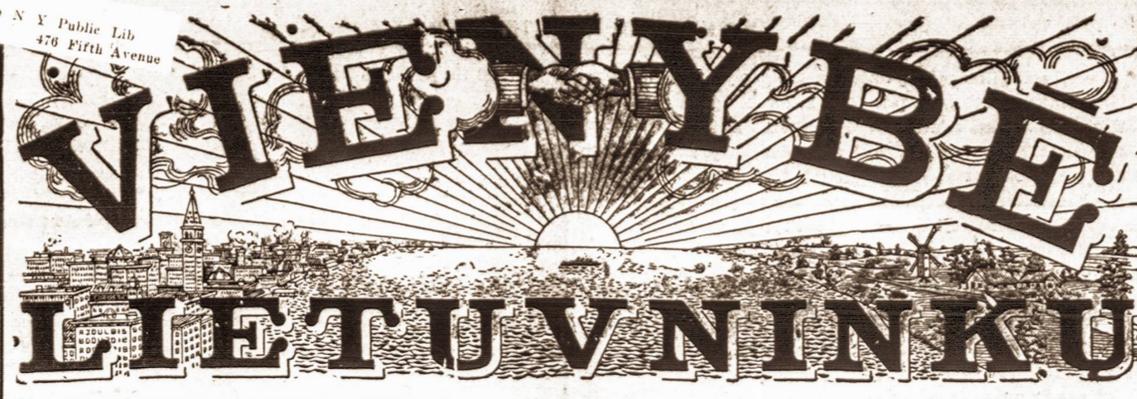


SEP. 2 1915

Russ. Div.

**VIENYBE LIETUVNINKŲ**  
**ISEINA KAS SEREDA!**  
 Brooklyn New York.  
**Prenumerata metams:**  
 Suvienyotose Valstijose \$2.00  
 Europoje ir kitur ..... \$3.00  
 Kanadoje ..... \$2.50  
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.  
 Apgarsinimų kainų klauskite laišku:  
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)  
 120-124 GRAND ST.  
 BROOKLYN NEW YORK.



**VIENYBE LIETUVNINKŲ**  
 PUBLISHED EVERY WEDNESDAY.  
 Brooklyn New York.  
**Yearly subscription rate:**  
 In the United States ... \$2.00  
 To Foreign Countries ... \$3.00  
 To Canada ..... \$2.50  
 Advertising rates on application.  
 Address all communications to the publishers:  
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)  
 120-124 GRAND ST.  
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 35

Brooklyn, N. Y., Rugsejo (September) 1 d., 1915 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXX

# RUSAMS NESISEKA

Vokiečiai užėmė Olito, Bielostoko ir Brest Litovsko tvirtoves.

Vokiečiai yra pasiryžę apsupti Vilnių, ir jų kariuomena traukia nuo Pabradžio, Vilkmergės, Kauno, Darsuniškio, naujų Trakų ir Varenos.

Baisus mušiai tęsiasi apie Bauską, Šembergą ir Kreicburgą.

Rusai drutina savo pozicijas pa-Dauguviu, kad neperleidus vokiečių per upę.

Austrai užėmė miestą Kovel, Kamieniec Litovski, ir pagavo 12,000 rusų kareivių.

Rusai bėgdami viską naikina ir degina.

Vokiečiai jau pas Bielovežo mišką ir Pinsko pelkes.

Vokietijos socialistai ir jau rėkia "Hoch der Kaiser."

Vokietijos skolu nuošimčiai yra \$625,000,000 ir grėsia bankrotu.

Italai nusižiurėję į vokiečius nori paimti Triestą urmu.

Anglai ir francuzai veda didesnę karę Dardaneliuose negu Francuzijoj.

Vokietija nuraminimui Amerikos žada atlyginti visus nuostolius ir delto karę tarp Amerikos ir Vokietijos bene neiškils.

## DIRBDAMI NEPAMIRŠKIME TIKSLO.

Oras jau vėsta, dienos eina trumpyn, vakarai darosi vis ilgesni ir ilgesni... Ateina niudnas ruduo ir šalta žiema. Vasarą žmonėms nerūpi švietimasis, kninga ar laikraštis. Niekas nenori vakarais sėdėti įvankiame kambaryje, bet geidžia išėiti laukan, jei ne kur kitur, tai bent į gatvę, kad kiek atsidusti nuo dirbtuvės šilumos, nuo kambario tvankumo. Sulaukus šventadienio kiekvienas eina kur į laukus, į miškus, kad tenai pakvėpuoti tyresniu oru, pasigrožėti žaliuynais, kurių miestuose taip truksta. Šventadieniai kas tik drutas skubinasi į įvairius piknikus ir autingus, kuriuose, tiesa pasakius, žmonės mažai pasilinksmina, nes tokiuose pasilinksminimuose jug šinkuojamos bačkutės po bačkutei, o jau ten kur viešpatauja bačkutės, nebera tikro linksnumo. Bet jau tas viskas baigiasi. Vasaros sezonas artinasi galan.

Rudeniui ir žiemai artinantis atsidaro to sezono pramogos. Draugijos pradeda rengti įvairius teatrus, rengiamos prakalbos, paskaitos, diskusijos, koncertai, įvairūs susirinkimai ir tam panašiai. Tais visais darbais turime tikrai pasidžiaugti, tikrai pasigrožėti. Vienok nežiurint į tą visą mūsų darbą, į tą pasišventimą, mes užmirštame, arba net kartais ir visai nežinome tikslo to mūsų darbo. Štai paimkime pavyzdžius iš paties gyvenimo.

Teatras, idėjinis teatras turi labai prakilnų tikslą, tai su pagalba dailės skiepyti žmonių sieloms tyrumą ir švelninti žmonių jausmus, pobūdžius. Štai ir nutarė kokia nors dramatiška draugija surengti tokį prakilnų dalyką. Rengia, perkratinėja įvairius veikalus, teriaujasi ir galų-gale apsisotėja ant „Džian Bambos spyčiaus“ arba ant tokių veikalų kaip „Prikaltas Prometejus“ ar „Kainas.“ Sulošimas pirmojo arba jam pa-

našaus veikalo, žmonės netik ką nepastumėja augštyti, bet veda prie nešvarų išreiškimų, negražių geidulių. Antrieji gi veikalai labai puikus, prakilnūs, bet juos žmogelis nesupras. Dar daug reikia šviestis mūsų broliui kol jis pirmame dasi-pras giliai užsiverenčią filozofiją, arba antrame giliai slepenčiasias Bairono abejones link tokių gilių dalykų, kaip Dievas ir Visata. Pirmajame atsitikime matome tik vieną blogą, antrame gi atsitikime daug gero, bet tas geras pasilieka nesugromuliuotas, bevertis. Taigi jei-kuo rengėjai nepamirštų savo tikslo, tai pirmąjį nestatytų scenon kaip blogą veikalą, o antrąjį kaip žmonėms neprieinamą.

Jei mes nueisime į paskaitas arba taip vadinamasias prelekcijas, mes pastebėsime, kad ir tenai pamirštamas tų prelekcijų tikslas. Žinoma, kad prelekcijų tikslas — tai nors kiek paskleisti tarp žmonių mokslo ar praktiškųjų žinių. Bet prelegento daugiausiai tikslas ne tas, bet kad save pasiro-

dyti mokytu, kad ji niekas nesukritikuotų. Didžiumoj prelegentas bemokslis, pasiskaitęs kokią nors brošuraitę, prisirinkęs faktų ir skaito prelekciją. Juk žinome kaip prelegentas nežinodamas nei pamatinių higienos taisyklių skaito apie įvairias ligas, apie kudikių gimdymą ir tt. Ant tų temų ir gydytojo mokslą baigiamas ne visuomet nusiseka tikslingai atlikti savo užduotį, tai ką benorėti nuo profano. Jei nebūtų pamirštamas tikslas, tai būtų paimamos lengvesnės temos, o ne speciališka gilios.

Diskusijose norima tarp dviejų priešingųjų nuomonių surasti teisybę, ar bent menamoji teisybę. Bet lig šiol dar mes amerikiečiai negirdėjome, kad ten būtų teisybė jieškoma. Ten diskutuojama tik kad kaip nors ingalėti savo oponentą, o ne surasti teisybę. Jug dar kad sužinoti kurioje pusėje viršus, kaip daugel kartų buvo laikraščiuose rašyta, net klausantieji balsavo. Žinoma, kurioje pusėje buvo balsų didžiuma, toje pusėje buvo viršus, nors jis ir būtų aiškiausiai neteisingas. Juk balsavimas kokis jis nei būtų, jis savimi mandagiai išreiškia užgniauztą kumštį, ir nieko daugiau. Tad jei būtų atsimenama apie diskusijų tikslą, tai būtų surengiami draugiški pasikalbėjimai, kur kiekvienas galėtų liuosai pasidalinti mintimis, savais išpučiais, pastabomis. Bet to nėra.

Apie prakalbas tai jau negali būti jokios kalbos, jos beveik perdėm betikslės. Štai paimkim: tulą organizaciją savo susidrutinimui rengia prakalbas. Kviečia „gabū“ kalbėtoją kur iš toli, daugiausiai laikraščio redaktorių. Tas atvažėvęs kalba 4 valandas, raizosi, išgeria vandenio ašotį ir matomame rezultate prisirašo prie organizacijos penki nauji nariai. Bet nematome rezultate, nuo tų prakalbų nustojama daugiau nei 10 narių. Jug veik visos mūsų organizacijos užsibrėžę skleisti ar tai apšvieta, meilė, brolybė, ar tai tėvynės meilė, ar tai krikščioniška meilė. Bet

prakalbininkas laike tų prakalbų tiek priekia, tiek in-pila klausytojuosna tulžies, pagiežos ir neapykantos. Ir tie 5 nauji nariai jau ateina su ta tulžia ir kerštu. Tai jei būtų nepamirštamas prakalbų tikslas, tai ar būtų taip kalbama. Ak, randasi pas mus ir geresnių kalbėtojų, bet mes ant tiek dar žemai esame, kad mes juos skaitome menkais kalbėtojais, — jie neturi tarpe mūsų pasisekimo. Mums kol kas dar smagiau žiūrėti į klounus, ne kaip klausyties geros tikslingos prakalbos.

Bet pakaks pavyzdžių. Kur mes nei pasisuksime, visur pastebėsime, kad pamirštas pats pimutinis, pats svarbiausis dirbamojo darbo tikslas. Tas atspindi ir mūsų partijose ir laikraščiuose ir įvairiausiose susirinkimuose. Vienu žodžiu — šiandien išgyvenęs betikslingumas, o delto ir visas tas mūsų darbas, tas taip „augštas“ pasišventimas neša labai menkus vaisius, arba, kaip labai tankiai pasitaiko, net pragaištį.

Taigi artinasi rudens ir žiemos sezonai, jau laikas mūsų veikėjams pagalvoti apie to sezono programus. Didžiausiu daiktu yra, kad jei jau kas veikiama, tai turi būti veikiama kad atsiekti tikslą. Jei norima surengti kokį nors teatrą, ir sulosti kokį veikalą, tai reikia žiūrėti, kad jis neštų naudą, neštų tobulumą, o ne pragaištį. Arba vėl kad veikalas būtų žmonių suprantas. Jei jau sakomos prakalbos, tai jos turi būti gražios taip lygiai kaip ir tas tikslas delei kurio jos sakomos.

Ir kaip nesmagu klausytis, kuomet mūsų rengėjai vakarų pasisekimą apiprekiuoja didžiūma atsilankusios publikos. Na sakysime, buvo prakalbos, nors jose prakalbininkas laidė prakeiksmus ir skleidė pagiežą, bet jose buvo į 500 klausytojų, tai jos skaitomos nusisekusiomis. Arba ir vėl — buvo pasta tytas scenon gražus prieinamas veikalas, lošėjai viską puikiausiai atliko, bet jei mažai buvo žmonių, tai kalbama, kad lošimas nepasisekė. Naiviškiausiai ir laikraščiu korespondentai rašo apie tai,

sulyg jų didžiūmos, tai jei publika pliaukšėjo rankomis, tai atlika gerai, jeigu gi negausiai pliaukšėjo, tai nekaip. O gerai jug žinoma, kad mūsų publika labjausiai pliaukši rankomis kuomet pamato ar išgirsta kokį riebių ar cinišką žodelį, ar aiškiai nenuoseklų išsireiškimą.

Ne tame tikslas, kad daug žmonių būtų susirinkimuose. Ne svarbu kiek bus, bet svarbu kiek tie susirinkusieji atjaus ir supras. Tegul prelekeijos klausio 300 žmonių, bet jei iš jų tesupranta ir pasimokina tik 10 — tai mažai nauda. Daug geriau bus, jei tos pačios prelekeijos klausys tik 50 žmonių, bet iš jų sau naudą išneš 25. Ne daugume, ne didume tikslas, bet našume.

Taigi dirbkime, bet dirbdami nei ant valandėles nepamirškime vyriausiojo tikslo. X.

## ATVIRAS LAIŠKAS.

Lietuviai amerikiečiai!

Atvažiavus man į šią liuovsybės šalį, nekurie laikraščiai buvo pagarsinę mano sugryžimą. Ačiu jiems už tai, bet tai nesvarbu. Svarbiausiu dalyku yra tas, kuom galiu Jums patarnauti. Prieš apgarsinimą kartė, maniau, pritepęs Lietuvos veizdu, surengti parodas savo darbų Amerikoje, kad žmonės turėtų progą pamatyti, kaip graži yra mūsų šalis gyvai atvaizdinta ant audeklo. Paveikslai nepasisekė atgabenti. Vieni liko Munchene, kiti Lietuvoje ir Maskvoje — ir kaip tik pats po daugelio nelaimių išnešiau gyvastį.

Lietuva dailininkams yra neišsemiamas šaltinis. Ji taip yra turtinga vaizdais, kad šimtai tapytojų gali nau dotis jos begalo turtinga gamta, istorija, mitologija, dainomis, ornamentais ir tt. perduodami pasauliui ligi šiol mažai težinoma, užmiršta ir savųjų paniekintą nežinojimo delei senųjų Arėjų (Ariečių, indoeuropėnų — Red.) kultūrą. Vakarykšti Lietuva arba kaip ją rusai

vadina „Litovskaja Šveicarija“ su žaliuojančioms lankoms, girioms, žydinčiais rutu, rožių ir lelijų darželiais, plačiais derlingais laukais, apsamojusioms sodyboms, kur ramūs ir svetingi jos gyventojai ligšiolei laimingai gyvena. Šiandien ji tapo arėna baisiausios pikdardės tės. Žemė permirkusi krauju nekaltų žmonių, upės kruvinos, kaip nusmailyti kryžiais po kiek verstų traukiasi, o kanuolių griausmas vis griauja. Gyventojai, kurie nebuvo priversti kariauti, dauguma išsidangino į tolimos Rusijos miestus. Yra jau ir tokių daugybė, kurie pasiekė ir tolimasias Sibiro gubernijas. Man bevažinėjant po Rusiją, daug teko suėiti tenyškųjų pabėgėlių lietuvių inteligentų ir kaimiečių — štai ką jie taria:

„Lietuviai Amerikiečiai yra ateitis busimos Lietuvos. Dabar gyvendami liuosybės šalyje, galės daug ko prisidėti prie sutvėrimo Lietuvos. Del to jie užmirš visus savo partiviškumus delei abėnol Lietuvos labo, o po karėi visi lig vienam grįžė atgal ir tada Emigraciją buty išėisinta.“ Iš tikro karės ugnis turėtu sutaikyt visus luoms. Apsisaugojimas nuo galutinos pražūtis juk visiems yra bendras. Rusai, lenkai, žydai ko puikiausiai susijugė. Tuos ginčus apie mažozius atidėjo kitam kartui. Dabar visi petys į petį dirba Rusijos, Lenkijos ir Žydijos labui. Ir mums svarbiausiai už viską turėtu rūpėti tik lietuvių ir jų likimas kokio luomo (partijos) jie nebutų. Aišku, kada siaučia toks baisus žvėriškumas, tai teoretiskas skelbimas žmonijos meilės lieka balsu tyruose. Reikia butinai visoms mažiausiomis tautoms apsiibrėžti savo Siluetus ir kad galėtu savistoviai apsibudinusios plačiausioje liuosybėje tobulintis. Pirmiau negu įgyti mums savistoviją valstiją, reikia išmokti gyventi vienybėje.

Lietuviai Amerikiečiai! Šviesios mūsų ateities delei paduokime kits kitam ranką bendrame Lietuvos darbe. Bukime solidarūs kaip Eliniai, kada mūsų Tėvynė pavojuje ir šaukia pagalbos prie tvėrimo jei geresnės ateities. Jeigu mes tarp savės pešimės delei mažozių, tai tikrai didumas pralaimėsime.

Su pagarba  
Jonas Šileika.

**Peržvalga.**

„Klerikalai ne klerikalai. „Draugas“ (N35) išmėtinėja kam juos klerikalus vadina klerikalais, jie esą tik katalikai. Ir kas stebėtiniausia, tai matonet tame blogus noras. Kad nesklaidyti tai pasakysime atvirai kaip visas pasaulis supranta kas tie klerikalai.

Klerikalas litara litaron reiškia kunigų partijos narys (clero). Klerikalas tai pasekėjas tos partijos, kuri stengiasi, kad dvasiškija arba kuningijos kasta ingytų valdžia valstybėje. Arba apskritai sakant, viską ir visur vadovautų dvasiškija.

Mūs gi klerikalai, ypatingai susispietusieji apie „Draugą“ ką tik nedaro, kojų priemonių nei griebsi, kad tik ingauti valdžią, bet mes tos valdžios dar neturime, tai visa kova susideda tik už vadovavimą. Kam sutverta vyčių organizacija? — tai busiamoji klerikalų kariuomenė. Kam organizuojama klerikaliskon organizacijon darbininkai — tai ingavimas liaudij pamato ant kurio butų galima pastatyti savo valdžią. Kam norima monopolizuoti kad ir p. Šimkų, nuo ko nukentėia aukų rinkimas, kas aiškiai nekatalikiškanekriksčioniska. — Tai visuomenėje išsidirbimas geresnės opinijos.

Ir po to viso „Draugas“ drįsta sakyti, kad jis neklerikalas, o tik katalikas. Jei jau jis taip atkakliai tvirtina, kad žemė nėra žeme, medis medžiu, o klerikalas klerikalas, tai mes turime manyti, kad mūsų klerikalai nori prisidengti katalikybės skraistė, kas supranta ma neišėis katalikų bei ant naudos.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

tame kambaryje ir Krakauskas darė kokią tai operaciją; kuomet ji pasiskundė kad skauda, tuomet Krakauskas uždėjo ant burnos kokią tai skepetaitę kuom tai suvilgintą, nuo ko ji vėl apalpo. Kuomet ant rytojaus ji norėjo eiti namon, tai ją neleido ir ji pati buvo taip silpna, kad ant kojų vos pastovėjo, kuomet atėjo detektyvai jos įieskodami, tai Krakauskienė liepė jai tylėti.

Policija intarė Krakauską daryme nelegaliskų operaciją. Kas stebėtiniausia, kad tos mergaitės motina nenori nieko pasakyti apie tai, nors gerai žinoma kad ji pirmiau gydėsi pas jį ir nuo to gydymosi ji dar labiau apsirgo ir jai prisiejo miesto ligonbutyje eiti ant operacijos.

Pats „daktaras“ Krakauskas tą užsigina, jis sakosi kad savo gyvenime nedarė jokios operacijos ir kad jis mergaitėi davė tik pilulę nuo vidurių valimo.

Šis atsitikimas lai parodo žmonėms, kad apsirgus nereikia kreipties prie visokių šundaktarių, kurie gali žmogų į kapus nuvaryti. Apisurgus visuomet reikia kreipties prie tikro gydytojo baigusio daktarystės mokslą.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

jos iki šiol tik ir išleido kningas rišančias tuos klausimus. Argi jau anti-socialistiški toki raštai kaip „Pažvelgus atgal“ ir tam panašiai.

Jei jau iš pat pradžios nėra rimtumo, tai jo sunku besitikėti ir vėliau.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina be klerikaliskųjų perly. Ten pasakyta: „Kas kita laisvamani arba žmogus be sąžinės“ — Reikiškia: joks laisvamani neturi sąžinės. Taip koliotis joks geras katalikas neišdrįs, tą daro tik klerikalai nužeminimui savo politiskųjų priešu.

Net ir tas pats trumpūtis straipnelis neapsėina

jo, ir kad vokiečiams padaryta labai daug blėdies.

#### VOKIEČIŲ PLANAI

Rusai sumušė Vokiečių laivyną Rygos intakoje, dabargi laukiama tenais dar didesnių mušimų. Vokiečiai labai geidžia paimti Rygą ir tenais apsidurtyti ant upės Dvino (Dauguvos). Tai atlikę, jie visu smarkumu pultų ant Serbijos, kurią galutinai sumušus išliuosuoti iš spaustuvų Turkiją. Ant galo jie pultų ant Francijos ir Anglijos ir juos sumušusi paskelbtų taiką. Vienok labai reikia abejoti ar tas pasiseks. Rusijos amunicijos dirbtuvės jau perorganizuotos ir kasdien jau padaro daugiau nei 200,000 kanuolėms šovinių. Jei tik Rusija turės ganėtinai amunicijos, viskas pasiseks. Iš kitos pusės pirma negu Vokiečiai ateis, gali būti paimtas Konstantinopolis, ir tada jau nebutų ką gelbėti. Iš trečios pusės ir anglai su francuzais rengia smarkų užpuolimą, paskui vėl Balkanų valstybės gali pakilti prieš vokiečius. Vokiečiai vieno labai bijo, — tai kad karė nenusitrauktų į žiemą, nes tuomet Rusija tikrai atsigriebtų.

#### RUSAI APLEIDŽIA BALTSTOGĖ.

Rugp. 27 d. — Paskutinės žinios skelbia, kad rusai jau apleidžia ir Baltstogę (Bielostoką). Baltstogė tai didelis miestas Grodnogubernijos, turintis 85 tukstančius gyventojų.

#### RIAUSĖS KONSTANTINOPOLYJE.

Žmonių minia Konstantinopolyje apsupo Suvienytų Valstijų pasiuntinio namus reikalaujama išduoti tenai pasislėpusius italus. Riausią numalšinimui buvo pakviesta kariuomenė. Tai jei kaip, dar kils nesupratimai tarp Suv. Val. ir Turkijos.

#### RUSIJOJ TVERIAMA TAUTISKO APSIGYNYMO MINISTERIJA.

Rusijos Valstybės Dumoje daug kalbama apie sutvėrimą tautiško apsigynimo ministerijos. Su tuom tikslu turėjo pasikalbėjimą Dumos pirmininkas su Caru.

#### VOKIEČIAI UŽĖMĖ LIETUVISKĄ BRASTĄ.

Berlinas, Rugp. 27 d. — Oficiališkai pranešama, kad naktį iš 25 į 26 rugpjūčio vokiečių kariuomenė užėmė Lietuviską Brastą (Brest Litovsk). Tai patvirtina ir žinios iš Petrogrado. Lietuviskos Brastos puolimo Londone laukė ir todėl ta žinia nepadarė jokio įspūžio. Tolesnis apgynimas tos drutvietės būtų naudingas tik vokiečiams, nes ji vis vien kada nors turėtų pulti, o tuomi tik rusai daugiau kareivių turėtų paduoti nelaisvėn.

Žinios iš Berlio nieko nekaltina apie tai, kiek tenai paimta kareivių ir kariškosios amunicijos. Kaip ten nei būtų, bet jau iš tokios didelės drutvietės rusai vis vien viską pirm padavimo negalėjo išgauti.

#### BUVO BAISUS MUŠIS TIES LIETUVISKU BRASTU.

Rugp. 28 d. — Iš Budapesto (Vengrija) praneša į Londoną, kad paėmimas Lietuviskos Brastos vokiečiams labai brangiai prekiavo. Po Lietuviską Brastą buvo bausis mušiai. Ypatingai karštai mušėsi, kuomet vokiečiai stengėsi pereiti upę Bugą. Mušys tęsėsi dvi dieni. Vokiečiai ant mušio lauko paklojo 4,000 kareivių užmuštais, o kiek sužeistų, tai niekas nebandė nei suskai-

tyti. Vokiečiai šešis kartus bandė užtiesti tiltą, bet vis buvo sumušami. Vanduo upės Bugo buvo raudonas, jam plaukiojo begalės lavonų. Ir tiktai septintu kartu naktį vokiečiai užtiesė tiltą ir dideliu vargu perėjo kiton upės pusėn.

#### OLITA JAU PAIMTA.

Berlinas, Rugp. 28 d. — Oficiališkai paskelbta, kad trečios rūšies drutvietė Olita paimta Rugpjūčio 26 d. vidudienyje. Taigi jau visa Suvalkija randasi vokiečių rankose. Olitą paėmus jau jie įsiveržia ir į Vilniaus guberniją. Tame pat pranešime sakoma, kad ant mušio linijos tarp Kauno ir Balststogės (Bialostoko) vokiečiai paėmė nelaisvėn apie 6,000 rusų.

#### ŽMONĖS KRAUSTOSI IŠ DVINSKO.

Petrogradas, Rugp. 28 d. — Oficiališkai pranešama, kad Vilniaus atlaikymui surinktos labai didelės rusų spekos. Vokiečių žengimas pirmyn ties tą vietą sustabdytas. Iš Dvinsko (Dinaburgo) gyventojai jau kraustosi, išvežami archyvai, bankos ir kitokios įstaigos.

#### ORU VEŽA AMUNICIJA.

Amsterdam, Rugp. 28 d. — Čion pasklido žinio, jog atsisakius Bulgarijai ir Rumunijai praleisti vežti per savo žemes amuniciją Turkijon, vokiečiai pradėjo ją gabenti oru. Keletas orlaivių, Zeppelinų, naktimis perlėkia per tas valstybes ir perveža kas kartas į 100 tonų amunicijos. Jie lekia su greitumu 280 mylių per naktį.

#### NAUJA APSIGYNYMO LINIJA.

Petrogradas, Rugp. 28 d. — Čion pranešta, kad rusai senai jau kasą užpakalyje tranšėjas ir drutinas ant naujos mušio linijos, kur jie tikisi vokiečius pilnai sulaukyti. Ta nauja linija eis per Rovno, Pinską, Slominą, Lydą, Dvinską ir Rygą.

## Iš Amerikos.

#### DIDELI LYTŲS.

Misouri valstijoje buvo labai smarkūs lytūs su viesulomis. Upės labai patvino, daugelyje vietų sugriovė namus. Dau gyventojų likosi be pastogės. Toks pat lytus buvo ir Pensylvanijos valstijoje, kur išgriauta daug namų. Audra perkėlė ir per New Yorko valstijos dalį, kur taip pat padarė nemažai blėdies. Audros žuvo į 50 žmonių, o nuostoliai kol kas dar neapskaičiuoti, jie siekia virš 50 milijonų dolarių.

#### STRAIKIERIAI DAUŽO KARUS SU AKMENIMIS.

Pittsburgh, Rugp. 23 d. — Pakilo sumišimas kuomet buvo bandyta išiešti karus ant gatvių West Pen. Traction Kompanijos, kurios motormonai išėję ant straiko. Su jais taipgi susijungė konduktorai. Streikuoją del unijos pripažinimo. Keletą karų vedė straiklaužiai ir tas buvo sumišimų priežastimi.

#### NAUJAS APSUNKINIMAS.

Albany, N. Y. buvo valstijos atstovų susivaižavimas delei pataisymo ir papildymo valstijos konstitucijos. Tarpe kitų reikalų, tulas Charles H. Young iš Westchester, N. Y. padavė suamanyą, idant nuo 1 sausio 1918 metų, niekas negalėtų balsuoti tuotai New York'o valstijoj nemo-kantis skaityti ir rašyti angliškoje kalboje. Youngo sumanymas tapo atmetas su 77 balsais prieš 67. Už atmetimą to suma-

nymo balsavo 44 republikonai ir 33 demokratai. Už priėmimą balsavo 20 republikonų ir 47 demokratų. Louis Marshal tikrino susivaižavimą, jogei Youngo sumanymas būtų stačiai užgavimu 1,000,000 žydų, gyvenančių New Yorko valstijoj.

#### SUV. VALS. TIKISI TURĖTI DIDŽIAUSIAS KANUOLĖS PASAULYJE.

Washington, Rugp. 25 d. — Praneša kad kaip tik bus surinkti pinigai, visos kanuolės fortuose bus permaitintos ant 16-os colių kanuolių. Sako, kad planai šitų kanuolių jau gatavi. Dabartinės didžiausios kanuolės yra nuo 12 iki 14 colių. Suv. Valst. jau turi apie porą 16 colių kanuolių pas Panamos kanalą, kurios turi 45 pėdas ilgio. Šitos gi naujos kanuolės bus dvigubo drutumo ir turės 65 pėdas ilgio, tikimasi šovinių vieno tono sunkumo numesti už 25 angliškių mylių.

#### GOMPERSAS NENORI SOCIALIZMO.

Gompersas, prezidentas Amerikos Darbo Federacijos, išleido atsisaukimą į visas unijas su nurodymu atmeti socialistiškas tendencijas. Prie Federacijos prieguli apie 260,000 žydų narių, iš kurių yra apie 100,000 socialistų, prieš kuriuos ir kreipiamas tas atsisaukimas. Gomperso pasaka, jog žydai uoliai platina socializmą, o unijų reikalai rišasi vien tarpe darbdavio ir darbininko. Žydai protestuoja prieš Gompersą ir jo trustą.

Gompersas kaip Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, nekenčia darbininkų-ateivių. Daugelyje vietų ateiviai-nepiliečiai nepriimami prie unijų ir negauna darbo, jei neturi bent pirmųjų pilietiškių popierių.

#### VISI DARBININKAI SARGAIS.

Westinghouse Electric & Manufacturing Co., Pittsburghe, turinti didelius užsakymus amunicijos del Anglijos, Francijos ir Rusijos suorganizavo visus savo darbininkus į sargybos organizaciją, sergėti visas dirbtuves idant vokiečiai ar jems prijaucianti nesunaikintų dirbtuvių. Kuris pasi- rodo palinkęs vokiečių pusėn, tokį tuojaus išvaro.

#### BLAIVYSTĖ AMERIKOJE.

Karčiamų-salinių nėra Arizonoje, Coloradoje (nuo 1 sausio 1916), Georgijoje, Kansas Maine, Mississippi, North Carolina, North Dakota, Oklahoma, South Carolina ir West Virginia — kur negaunama alaus nė degtinės. Bet degtinės galima gauti vien pavietų ligonbučiuose. Tikrai būtų blaivomis tos valstijos, jeigu ištroškūsieji negalėtų parsiųsti gėrymų expresu. Priegtam tos valstijose naktimis vaikščioja daug „spiritininkų“ ir yra daugelis slaptų bravorų. Tokiu būdu blaivystė yra tik ant popieros, bet ne praktikoje. Blaivystė būtų tada, jeigu būtų užginta padaryti ir atvežti iš kitur. Prieto reiktų armijos „šmekerių.“

#### VOKIETIJA NUSILEIDŽIA PRIEŠ SUV. VALST.

Washington, D. C., Rugp. 21 d. — Suv. Valst. valdžia sutiko palaukti keles dienas kol Vokietija galės duoti platesnį paaiškinimą link laivo Arabie nuskandinimo. Vokietijos pasiuntinys kalbėjosi su Suv. Valst. ministriu Lansingu.

Vokietijos kancleris Holvegas pasikalbėjime su spaudos atstovais išsireiškė, kad Vokietija užganėdins Suv. Valstijas ir kad

naruo komandierius, kuris paskandino Arabie'ą peržengė jam duotus įsakymus.

Vokietija pamatė kad prezidentas Wilsonas ne juokais kare grąšina Vokietijai; tai ir nusileidžia. Taigi karės pavojus tarp Suv. Valstijų ir Vokietijos šiek tiek sumažėjo ir gal tas klausimas bus išrištas ramiu budu.

#### VOKIEČIAI AMERIKOJE TURI SAVO GINKLŲ DIRBTUVES

Vokietija ir visi vokiečiai-nevokiečiai reikalavo sustabdymo išvežimo ginklų sąjungiečiams iš Amerikos, o tai busias tuojaus galas karės. Mat, Vokietija turi prisidribusi ginklų ganėtinai laike 40 metų ir lengvai nugalėtų priešus, kurie karės užklupti tapo be ginklų. Prieto Vokietija reikalavo sustabdymo išvežimo ginklų sąjungiečiams, kada pati gabenasi ginklus iš Amerikos kiek pajiegia. Bridgeport, Conn. turi net savo fabrikus.

## Iš Rusijos.

#### BELAISVIAI RUSIJOJE.

Viso belaisvių Rusijoje yra daugiau nei 700 tukstančių vyrų, tarpe kurių bus apie 200 tukstančių vokiečių, 400 tukstančių austrų ir apie 100 tukstančių turkų. Rusų valdžia vokiečius neleidžia dirbti laukų darbus, nes jie visuomet pasiryžę pabėgti. Tai laukų darbus tegali dirbti tiktai apie 450 tukstančių, jei atmeti sužeistuosius. Iš to skaičiaus jau dabar laukų darbus dirba 350 tukstančių, 20 tukstančiai apdirbinėje valdžios žemes, o apie 80 tukstančių pavesta miestų valdybų globon.

Vokiečius gi belaisvius manoma nuskirti prie įvairių kasyklų darbų.

#### VOKIEČIŲ AGENTŲ RARBAS.

Ryga — Sudugusioje Mintaujoj patiesalų dirbtuvėje atrasta, kad tenai buvo paslėpta keli tukstančiai pudų vario. Tas likosiseksek pasidėkavojant tiktai gaisrui.

#### VOKIEČIAI LENKIJOJE JIEŠKO VARIO KASYKLŲ.

Pareinančios žinios iš Varšavos skelbia, kad vokiečiai atsiuntė čionai iš Silezijos kalnų inžinierius, kurie turės išardyti Kielų gubernijos kalnynus su tikslu ar tenais žemėje nerasti vario rudos. Vokiečiams labai storkuoja vario, todėl jie viską daro, kad užlopyti tą skylę.

#### DEGTUKAI LABAI PABRANGO

Rusijos valdžia dabar pakėlė akcizę ant degtukų. Dabar tik vienos jau akcizės reikės mokėti už kiekvieną degtukų dežutę po vieną ir pusę kapeikos. Dežutėje yra tarp 60 ir 75 degtukų. Taigi pirmiau galima buvo degtukų dežutę gauti beveik už pusę kapeikos, dabar reikės mokėti po 2 kapeikas.

#### TOLIMIAUSIA ŽIEMIUSE TELEGRAFO STOTIS.

Turuchanskas, Siberija. — Liepos 20 d. kaime Dubinki, kuris esti apie 600 verstų į šiaurę, už poliarjėkos juostos, pačiuose žiemuosesteigta telegrafo stotis. Tai tolimiausia žiemuose telegrafototis.

#### ZEMUTINIOJO NOVOGORODO KERMOSIUS.

Karės laikas gana žymiai atsiliepė ir ant garsiojo visoje Rusijoje žemutiniame Novogorode jo-

marko. Tas jomarkas turi reikšmę visos Rusijos prekyboje. Šiomet jam sulyginant su pernai vienos prekės nupuolę, kitos gi labai augstai pakilę. Taip ant paprastų drabužių prekės pakilę ant 150 nuošimčių, bet atvežti iš Siberijos kailiai nupuolę ant pusės prekės.

Prekėjai patįs per save uždėjo ant kiekvieno daikto mokesį, kuris bus atiduota valdžiai delei karės vedimo su priešų.

#### RUSIJA TIKISI GAUTI PAGALBĄ NUO JAPONŲ.

Tokio, Rugp. 23 d. — Premieras Okuma sako, kad Japonija nutarė pagelbėti Rusijai karės vedime. Dabartiniame laike jis negali apsaugoti smulkmenų koku budu jie tikisi pagelbėti, bet svarbiausia yra, — tai prisiuntimas amunicijos. Japonija stengiasi išdirbti tiek kiek tik galima amunicijos privatiškose ir valdžios dirbtuvėse.

#### ZYDAMS PAVELYTA GYVENTI VISOJE RUSIJOJE.

Vokiečiams vežant rusus vis gilyn ir gilyn Rusijon, prisiejo rusų valdžiai daug žydų kraustyti į gilumą Rusijos. Bet pirmiaus jiems ten nebuvo leista gyventi. Dabar vyriausia valdžia leido žydams gyventi visoje Rusijoje, išskiriant sostapiles, tai yra Petrogradą ir Maskvą.

## Iš Visur.

#### NAUJAS GELŽKELIS.

Vokiečiai įtaisė geležinkelio liniją tarp Lille, Francuzijoj, ir Varšavos. Iš Lille išvažiuoja ant 6:40 ryte, ant 8:40 jau Brusselyje, pasnaktįje Berline ir ant rytojaus po pietų jau Varšavoje — į 29 valandas 20 minutų.

#### IR ITALIJA UŽDARO SMUKLES.

Milane, Italijoje, tapo uždaryta 1,800 smuklių. Sako, blaičius žmonės neišduoda vokiečiams slapytųjų.

#### VOKIETIJOJ MAŽAI MĖSOS.

Vokietijos valdžia savo civiliškiems gyventojams paliepė mažiaus mėsos valgyti, idant atliktų daugiau kareiviams. Sakoma, mėsos yra nedaug ir namie esant galima apsieiti ketvirtadaliu svaro, vietoje pusės svaro. Dabar Vokietijoj bus įvesta ir „Kriegs-fleisch“ šale „Kriegsbrot.“

#### ANGLIJA NEPRALEIDŽIA IŠVEŽTI BOVELNĄ IŠ SUV. VALSTIJŲ.

Pasiuntiniai iš daugelio Europos valstybių taipgi ir Amerikos, susirinkę 1908 metuose Londone, nutarė kaip reiktų pasielgti su neutrališkais laivais ir jų prekėms laike karės. Anglija pripažino, kad viską kas tik bus-naudotasi del karės pripažyti kontrabanda, bet kitokius daiktus, kurie bus naudoti piliečių bunančių namie, turi but daleista įvežti. Bet dabar kuomet Anglija pamatė, kad Vokietija reikalauja bovelnos, ji iš syk uždraudė jos išvežimą iš Suvienytų Valstijų, sakydama, kad tai yra kontrabanda. Kodėl Anglija neuždraudžia išvežti amuniciją iš Suvienytų Valstijų? Todėl nėra kontrabanda, kad ji pati sau gabenasi.

#### KATALIKŲ VYSKUPŲ SUSI-VAŽIAVIMAS.

Mieste Fulda, Vokietijoj, buvo katalikiškų vyskupų susivaižavi-

mas, kuriame vyskupai padėjo kaizeriui už aspergėjimą namų ir altorių Vokietijoj. — Vyskupai turėjo omenyje tiktai Vokietijos namus ir altorius. Jeigu jie būtų teisingai pamastę, tai būtų turėję užprotestuoti prieš kaizerį už sugriovimą namų ir altorių (bažnyčių) Lietuvoje, Lenkijoj, Belgijoj ir Francijoj.

## Iš Lietuvos.

#### Kalvarija, (Suv. gub.)

Pabėgėliai, rašo Kauno laikraštis „Litovskaja Rus“, pasakoja, kad kai kurie Kalvarijos apskričio ukininkai pradėję bruzdėti del mokesčių, kuriuos renką vokiečiai. Mokesčius reikėję mokėti gegužės 15 d., bet nebuvę paskelbta jų didumas. Paskutinę dieną sužinota, kad vokiečiai mokesčių imsią tiek, kiek indavo rusai ir tai tik sidabru ir variu. Popierinių pinigų jie nepriimsią. Žmonės susirūpinę, nes sidabro ir vario nedaug kas turėjo. Daug kas atsisakę mokėti ir priešinęsi, kuomet vokiečiai norėję areštuoti. „Litovskaja Rus“ rašo, kad žmonėms, pasipriešinus vokiečiai sušaudė apie 20 žmonių.

#### Joniškis, (Šiaul. apskr.)

Nelaimė mums su tais šoviniais. Laukuose galybę jų gali rasti. Daug jie ir eibių pridaro. Pavzd., Subačiunų sodž. ukininkas Ignacas Dvelis akėdamas dirvą užėjo granatą. Ar jis ją akėčiomis užgavo ar gal tyčia knibinėjo, tik, žodžiu, ji sprogo ir Dvelį taip sudraskė, kad jis tuoj mirė.

Liet. dr-ja nuk. del karės šelpti atidaro naujus skyrus Veisijuos, Suv. gub. ir Krakinavoj, Kauno gub. Dr-jos įgaliotinui Matulionui išsiųsta į Smolenską 500 rub. pabėgėlių šelpimui organizuoti.

St. Šimkus pranešė draugijai, kad jis jau Amerikoje ir renkąs aukas nukentėjusiems del karės šelpti. Tam reikalui Liet. Tautos fondas paaukojęs apie 18 tuk. rublių, katalikų dr-jos 1,660 rub. ir lietuvių draugija iš Scotlandijos 1,320 r.

#### Zasliai, (Viln. gub.)

Baisi audra. Birželio 19 d. į šiaurės rytus nuo Zaslių pakilo baisi audra su kruša, kuri daug nelaimių pridarė. 70 metų seneliai neatmena tokios audros. Labiausiai nukentėjo Kapėškės, Paukščiai, Krivanėliai, Samaleva, Berteišunai, Surveliai ir Rusiai. Šiuose kaimuose nei vienos sveikos vietos neliko — viskas išgadinta: javai, pievos ir daržai. Vasarojus visiškai išmuštas, langai išdaužyti, 5—6 metų piemenikai skaudžiai nukentėjo; be to, užmušta daug laukinių ir naminių paukščių. Pasitaisys tiktai bulvės ir ankstybieji linai. Rugiai arba prie žemės priplakti, arba taip sulaužyti, kad išrodo, kaip augsta rugiena; pievos smėliu ir akmenimis apnešta, šienas ištaršytas, nuneštas. Vietomis ledai po tris dienas gulėjo; audra nesiliovė ištisą valandą. Kiek mažiau nukentėjo Bareikės ir Buekunai, nes čia mažiau sugadinta rugių; Stabintiškyje ir Valkakie-myje rugiai tik palenkti. Partelių dvaro gerokai apgadintas vasarojus ir šienas išnešiotas. Audra palietė ir kitus kaimus, bet netaip skaudžiai. Kitose gi vietose tiktai gražas lietaus tebuta.

Nukentėjusiuose del audros kaimuose didžiausias yragas. Kai-kas jau dabar duoną pirkto, o čia — ištisiems metams turės likt be rugių. Kas turi gyvulių, parduoda, o kas neturi!... Vieni dar

nejudina sugadintų rugių, laukia, bene grūdų prisirinkus, kiti gi jau valo. Ankstyba rugiapjūtė...

Svenčionis, (Viln. gub.)

Siais metais čionykštę pradėdama augstutinę mokyklą (buvusią miesto mokyklą) pabaigė šie lietuviai: Antanas Pošūnas, Antanas Jukniavičius, Juozas Garlo ir Morkus Šlavenis. Iš viso pabaigė 25 mokiniai. Iš jų 15 lenkų, 4 lietuviai, 4 rusai ir du žydai. Iš šių skaitmenų matyti, kad permažai lietuvių lanko minėtąją mokyklą, o jų šventiųjų apskr. gyventojų. Teatreipia lietuviai daugiau domos į tą mokyklą, nes mokslui mažai reikia mokėti, o gyventi čia taip pat nebrangu.

Prie augstutinės pradedamosios mokyklos yra įsteigti dviejų metų pedagogijos kursai, kuriuos na, turint tam tikrą leidimą, priima lietuviai. Norint įstoti visų pirma reikia paduoti prašymas Vilniaus švietimo apygardos globėjui, pridėjus šiuos dokumentus: paliudymą apie miesto mokyklos baigimą, gimimo metrikus, gubernatoriaus paliudymas apie išikimybę (jei praėjo daugiau, kaip metai, miesto mokyklą baigus), kilmės paliudymas, paliudymas, kad esi lietuvis (lenkų kursuose ne priima) ir moki lietuvių kalbos. Kvotimai (iš rusų kalbos ir aritmetikos) buna apie 25 d. rugpjūčio. Kadangi leidimas negreit gaunamas, tai prašymas reikia paduoti jau liepos mėnesio pabaigoje. Mokinama kursuose davanai, rankvedžiai duodama taip pat davanai, be to dar kursistai gauna stipendijos po 12 rub. mėnesiui, apie 118 rub. metams. Norintiems pasidaruoti Vilniaus g. lietuvių tarpe partatina stoti, nes baigusieji vietos gauna Vilniaus gub.

J. Mažulėlis.

Valkininkai, (Viln. apskr.)  
Visame valsčiuje surinkta 150 žmonių, kurie painai ir išsiųsti kasimų kastų. Vietos žmonės

gauna dabar darbo prie naujo geležinkelio taisymo. V. Andrioniškis, (Ukm. apskr.)

Birželio 17 d. buvo suaukta Andrioniškio valsčiaus sueiga.

Per sueigą buvo renkami vyrai važiuoti kur ten į karės darbą (tokių darbininkų buvo renkama ir kituose aplinkiniuose valsčiuose). Andrioniškio valsčiuje išrinkta daugiau, kaip šimtas vyrų. Dalį jų paėmė su arkliais, rodos, abazas turėjo važiuoti. Buvo renkami be metų skirtumo, pakliuvo net tokių, kurie turėjo po šešias dešimtis metų. Aplamai paskutiniu laiku daug pasidarė visokių reikalų. Birželio 19 dieną dar kartą parinkta tam darbuvi vėl per šimtą žmonių. Kai kuriose vietose nebeliko nei vieno vyro, tik vienos moterės, kai kur net karnio duonos neturincios.

Plačiai žmonės kalba, kad reikią kirsti dar nepribrendusieji rugiai, o vaserojus aparti.

Antanas.

Vilnius.

Pabėgėlių globojimas. Birželio mėnesyje Suvalkų piliečių komitetas globojo 2,790 pabėgėlių: jų tarpe buvo 555 vyrai, 1,060 moterų ir 1,175 vaikai.

Globojamųjų dalis gavo darbo Vilniuje ir jo apilinkėse; daug jų išvažiavo uždabiant Rusijon. Suvalkiečių pabėgėlių dalis surgrįžo į liuosas nuo vokiečių tėviškės vietas, bet aplamas pabėgėlių skaičius del to nesumažėjo, nes komitetas paėmė savo globon daug pabėgėlių, iškraustyjū iš Suvalkų gub.

(„Liet. Žinios.“)

Vokiečiai žemoje Panemunėje (Suv. gub.). Jau antras mėnuo, kaip čia atėjo vokiečiai. Sudegino Panemunės palivarką, Dainių, Kriukų kaimelį. Tečiau žmonėms ligi šv. Petro dienos nieko blogo ypatingai nedarė. Tą dieną insakė visiems Panemunės parapijos gyventojams išikraustyti anapus vokiečių apkasų, maždaug užu 10—16 varstų nuo Ne-

muno. Lukšių bei Šakių linkui. Išvartyta taip pat ir gyvuliai. Prie Nemuno nieko neprileidžia. Žvalgai sutikę karnors be atydos šauda. („Aušra.“)

Kun. dr. Pr. Bučys, Petrogrado dvasiškosios akademijos inspektorius, atsisakė nuo užimamos vietos.

Kunigų permains Vilniaus vyskupijoje. Vilniaus šv. Jokubo klebonas kun. St. Jasienskis paliuosnotas nuo klebono pareigų pildymo ir paskirtas Vilniaus gimnazijų kapelionu; šv. Jokubo klebonu laikinai paskirtas kun. J. Sienkevič, buvusias kurį laiką antroju Vilniaus vyskupo kurijos sekretorium ir „Przyjacieliu“ redaktorium, pastaruoju laiku buvęs katedros kamendorium; kun. Kaz. Bokšėnin, baigusis šmet Petrogrado kunigų akademiją, paskirtas Vilniaus komercijos mokyklos kapelionu; kun. H. Harašimovič, pargrįžusis iš užsienio, paskirtas Perlejavo kamendorium kun. Petras Zarnauskas, lietuvis, baigusis šmet seminariją, paskirtas Žėnan kamend.; kun. Jonas Kunigėlis, Šešuolių klebonas, padavė dvasinei vyresnybei prašymą leisti jam pastoti karės kapelionu; kun. Vinc. Taškus, baigusis šmet Petrogrado dvasiškąją akademiją, apsigyveno Vilniuje prie Dominikonų bažnyčios ir šventadieniais laiko lietuviams pamaldas šv. Kotrinos bažnyčioje.

Vokiečių nežmoniskumas. Pabėgėliai iš Suvalkijos praneša, jog vokiečiai jų užimose vietose paskelbė, kad tų ukininkų, kurie apleidė savo ukius pabėgę į kitus kraštus, visa žemė ir turtas busis konfiskuojamas arba atimamas ir atiduodamas vokiečiams kolonistams. Delei to pasiūlymams nuo karės valstiečiai labai graudenasi ir gailisi pabėgę. Vokiečiai matyt, tvirtai pasiryžę įvesti Lietuvoje savųjų kuodau-gianciaus.

„Viltis.“

(„Saltinis.“)

Vilnius. „Gydymo ir maitinimo Draugija“ gavo iš Amerikos „Tautos Gelbėjimo Fondo“ 2,000 rub.

Vilniaus gub. Sirvintos, Kernavos, Kazokiškio, Žaslių, Gegužinės, Čiobiškio, Gailvonyse ir Bagoslaviškijy dega miškai.

Žagarė, (Šiaul. apskr.)

Žmonės jau šiek tiek nusiramino, kai vokiečiai nebeatina. Prie lakstyvų taip visų priprato, kad nebeatkreipia į juos domos; laktito jie kuone kas dieną, kartais net po 2—3 skius. Labai viskas pabrango: sviesto svaras 45 kap. taip pat ir taukai, mėsa 40-45 kp. svaras, gerų miltų pudas 2,20 k.—2,40 k.; duona 5 kap. svaras, kiaušinių už „auksiną“ 5—6, vienu žodžiu, viskas pabrango, kai ko net truksta, pav., cukraus, kurio svaras kainuoja 25 kap.

Visame Žagarės valsčiuje labai išsiplatino jašcuras (liga limpan-ti, ypač raguočiams), daug gyvulių išdėvė, kai kurie savaimi padūjo. Visoje apilinkėje nėra ne tik veterinariaus, bet ir feldšerio, kuris galėtų pagelbėti ukininkams. Dabar plati darbo dirva „šundaktariams“, kurie dirba išsiuose duodami „patarimų“ ir „stebuklingų homeopatijų.“ Patarėčiau ukininkams neiti pas visokių šundaktarius, kuriems moka už 5 cukraus plytukes po 1 rublį ir daugiau, nes iš to vistiek jokios naudos neturėsite. Daugiau naudos bus paskaičius apie tą ligą „Zemės“ No. 8 kontrol-asistento A. Grigiškio straipsnį. Vertėtų ne tik Žagarės valsčiui, bet ir kitiems valsčiams, kam gyvuliai serga jašcura, užginti ukininkams ganyti viešose ganoklose apsigirusius gyvulius draug su sveikaisiais, nes nuo tų apserga sveiki.

Krasa dirba kaip dirbusi. Taipgi dirba skolinamai-taupojomi kasai. Vartotojų draugijos sankrova net padidino tarnautojų skaitliu.

Javų derlius bus prastas, dobi-lai visai neaugo. Kadagėlis. („Liet. Ukiminkas.“)

### Iš Latvijos.

Užmušė. 3 liepos besimušdami darbininkai „Salamondros“ fabriko H. Gei ir jo 4 sėbrai su kiltais amatninkais, kuriuos pasitiko Maskvos gatvė, begrįždami iš šeimyniško vakarėlio, vienas iš amatninkų nudurė peiliu į nugarą H. Geją, paskui paėjęję toliaus tie patis amatninkai sužeidė kanceliarijos tarną Vladislavą Svazą, kurs gydos namie. Policijai pasisekė suimti 4 užpuolikus, tiktai jų vadovui Traskovskui pasisekė pasprukti. Visi vaikai 18—22 metų.

Nusigėrė lig mirties J. Litke 33 metų ir pas jį gyvenęs Jur. Hazenfur 34 metų namų darbo degtine, nuo kurios abiems pasidarė bloga ir abudu po kelių valandų pasimirė.

Baisi žmogūdystė. Dreilingsbušo miške rasfa 5 liepos sukaptota šobė ir subadyta pabėgėlė Tauragės valsčiaus Raseinių pav. Elžbieta Preksaitė, Jono dukte 22 metų. Nabašninkės ryšely rasfa laiškas ir fotografija vieno kareivio iš Ust-Dvinsko. Laiskė rašoma, kad ilgai netrukus patsai rašėjas žadės atvykti ir pasimatyti su Elžbieta. Užmuštoji gulėjo ant šono, kurs buvo subadytas šobė. Manoma, kad užmuštoji buvo nužudyta kitur ir paskiaus atvežta Dreilingsbušan. Dabar, kaip praneša „R. Oboz.“, policijon atėjęs kaltininkas ir pripažinęs savo kaltbę. Eina tardymas.

Iš Rygos pajurio, paliepus vietos poliemeisteriui kraustyties visiems gyventojams 5 liepos, iškelio Rygon per 2 dieni apie 25-000 žmonių. Valdžia traukiniais, garlaiviais, lėjivėmis, ir pagalias eita pėščių. Už vežimus mokėta lig Rygos po 50 rub. Kai kurie, neturėdami kuoni užsimokėti už kraustyti, išsikėlė gyventi miško gilumon apie Pinkengofą, Sasnavą. Dabar paskelbta pranešimas, kad norintieji gali pasilikti gyventi pajury. Kai kurie vėl emė grįžti atgal, tiktai nieko beveik nebegalima valgyti nusipirkti.

Apšvietos ministerija kreipėsi į Rygos apskričio apšvietos globėją, kad jisai pasirupintų įstatyti esančius dabar liuosais mokyklų kapelionus į kareivių dvasiškujų reikalų aprupinimą. Norintieji pastoti kariuomenės kapelionais, turi apie tai pranešti savo vyriausybei.

Latvių pabėgėlių naudai Slavenų komitetas suteikė 1,000 rb. Latvių laikrašciai dejuoja, kad truksta žmonių pabėgėlių reikalais rupinties. Latviai daug esą pasidarėvę prie sužeistųjų aprupinimo ir prie kitokių karės reikalų, bet apie savuosius pabėgėlius nesą kam labai rupinties: duoda rublį, kitą ir tuomi pabaigiam. Tuotaru daug vaikų padėjo sirgalioti: daug senių 70—80 metų visai matyt nuvargusių. Esa mos latvių labdaringos įstaigos darbuojasi išsiuosios, bet negali išsykio visų pabėgėlių aprupinti. Miesto valdyba atidarė du maitinimo punktu pabėgėliams: prie Rygos Krašto stoties ir ties Raudonaisiais Svirnais, kur valgydinamą po 3—4 tukst. žmonių.

man darosi, taigi aš ir duosiu dolarij ką jau dabar padarysi...

Ir taip labdarys atsizymėjo šelpdamas nuo karės nukentėjusius. Tokių ir tam panašių labdarių mes turime gana daug.

Finis.

### Iš Baltijos.

Iš Kuršo pradėta gabenti gyventojus 1 liepos dieną. Apie tai kaip tasai gabenimas buvo atliekamas latvių laikrašciai paduoda daug indomių smulkmenų. Nuo Tukumo, Goldingos ir iš tolimesnių pavietų latvių pabėgėliai važiavo Rygon. Visas pajuris nuo Tukumo iki Rygos buvo pilnas vežimų, gyvulių bandų. Kiti vežėsi susikrovę savo mantą ant vežimų, kiti savim traukė ratelius prikrautus naminių rakandų, patalinių, kiti vėl žingsniavo nešini rankose nedidelius rišelius. Kai kurie vaikai ir moterėles buvo matyti basos, vienmarškinės. Jos ravėjo daržus — kaip staiga užpludo vokiečių žvaigai ir visiems buvo prisakyta bėgti; kiti išbėgo — kaip stovėjo, bet ne mažai paliko. Rygoje daug pabėgėlių turir giminių ir pažįstamų, pas kuriuos sustoja vieną, antrą dieną, dauguma gi keliauja toliaus Vitebsko ir Pskovo gubernijon.

Apie tuštintimą Goldingos miesto rėšo „R. Sinias.“ Vakarą 1 liepos vokiečiai emė artinties prie G-gos. Paliepimas visiems bėgti buvo jau paskelbtas, bet dauguma gyventojų vis dar nesiskubino. Ryta 1 liepos paliepimas bėgti atnaujinta dar smarkiaus. Iki vidudienio buvo jau ištuštintos visos valdžios įstaigos. Pabėgėlių minios kaip matai užtvėnkė visus kelius. Dauguma bėgo Stėfdenan. G-gos apilinkėje 8 val. vakarą 1 liepos pasigirdo pirmieji vokiečių artilerijos šūviai. Musų artilerija emė atsakinėti.

Vokiečiai emė šaudyti šrapneliais, taikindami į pabėgėlių minias. Daug žmonių liko sužeistų. Pasidarė neapsakoma sprustis: kilo sumišimas. Pabėgėliai sakos matę kaip miestas pradėjo degti keliose vietose. Daugumas pabėgėliųėjo 42 varstų ik St-nos stoties pėsti. Stendene reikėjo sudeginti 2 daržines, prikrautos degtukų, išvežtų iš Goldingos fabriko. Apie Gr-zeną vokiečiams buvo pasisekė užstoti kelią pabėgėliams su jų bandomis, bėgant Auco pusėn. Ties K. bažnyčia iškilo smarkus šaudymasi tarp abiejų pusių žvalgų. Dang žmonių nukentėjo, kiti pakliuvo vokiečiams su visoms savo bandomis. Aucės gyventojams nuo 18—45 metų liepta kraustyties laukan. T-nos mieste sužinota apie vokiečių artinimasi 1 liepos vakarą. Nuo V-vos pusės buvo matyti didelis gaisras; tai musiška uždegė medžių sandėlius, taipgi laukus. Apie pusdienį vokiečių žvalgai jau pasirodė už 3 varstų nuo T-nos.

Liepoje anot „B. V.“ buvo atsilankęs kaizeris Vilhelmas, atvažiavęs siauroju keliu nuo Klai-pėdos ir Palangos. Kaizeris apžiūrėjo uostą ir miestą ir liepė kuogreičiausiai atstatyti sugriautas triobas. Apie Liepoją, G-zenpotą ir Goldingą vokiečiai prikaskė tranšėjų, kuriuose gali tilpti arkliai, pravesta gelžkeluikai, pamuryta pamatai sunkiomsioms armotoms.

Mintaujos mieste beveik nebeliko gyventojų. Kai kurie lietuviai atbėgo Rygon. Liepos 6 ir 7 dieną buvo girdėti tolimas šaudymas, bet 5 liepos buvo girdėti smarkus armotų trenksmas. Ant rytojaus sudegė Grebnerio vaškinių drobės (ceratos) fabrikas, didžiausias visame mieste. Gaisras kilo nežinia iš kokios priežasties. Nudėgė visai 6 fabriko triobėsiai, sunaikinta mašinos. Nuostolių—keli šimtai tukstančių. Pastaruoju laiku fabrikas stovėjo uždarytas. Jo savininkas, kaipo Vokie-tijos pavaldinys, išsiųstas. Fab-

## FELJETONAS

### LABDARYS.

Iškilus Europinei karėi ir žmonėms kenčiant vargą, reikalinga pagalba. Kitos tautos jau surinko savo vientautiams šimtus tukstančių dol., Lietuviai-gi saviems vos šimtais skaito. Amerikiečiai lietuviai irgi rankioja kur gaudami „gražalius.“ Bet kaip visur prie kokio didesnio darbo, taip ir čia reikalinga kiek gauslėnė auka. Šiaip paprasti dvarbo-pelės, arba darbininkai vien-kits kyštels po dolarinę ar kitą užbaigta. Taigi sumanesni lietuviai jau keli metai tam atgal įsteigė „ordena“ kurį pavadino „labdaryste“. Ar jie tuokart nu-jautė apie busimą karę, ar tik taip instiko vedami tą padarė, sunku pasakyti, bet ta labdarys-tė sulošė jau šiočia ar kitokia rolė. Kaip štai ir mūsų mieste: susitvėrė komitetas rinkti aukas del lietuvių nuo karės nukentėjusių.

Pasitaikė, kad mane išrinko rinkti aukas po savo apilinkę. Rinku lakstan, bet tos aukos ne-byra ir gana. Kągi čia daryti, maštau sau. Ipuolė į makaulę labdarių. Nueinu pas vieną, tas pasikrapšto kišenes ir pradeda ai-manuoti. Girdi, labai sunkūs mes dabar renkame aukas tiems

laikai, mažai galima uždribti, o iš bankos imti ir duoti, tai nors ten ir „dangus griūtų“ negaljs. Il-gai prisiejo ležiuvį galasti, iki-tą labdarį sugraudinau. Apsia-šarojo vargšas, ir sukaptęs 92-centus įmetė į „aukų maišelį.“

— Argi gerbiamasai negalėtum ligi dolario dadėti, — sakau.

— O ne, ne, ir taip aš visus smulkius atidaviau, kitam jokiū budu nebučiau davęs, bet tu taip gerai moki kalbėti, kad net man griaudu pasidarė, tad ir daviau. Tik jau meldžiamasai neužmiršk įsteigė „ordena“ kurį pavadino „labdaryste“. Ar jie tuokart nu-jautė apie busimą karę, ar tik taip instiko vedami tą padarė, sunku pasakyti, bet ta labdarys-tė sulošė jau šiočia ar kitokia rolė. Kaip štai ir mūsų mieste: susitvėrė komitetas rinkti aukas del lietuvių nuo karės nukentėjusių.

— Taip, taip, — aš pritariu del lietuvių nuo karės nukentėjusių. Nutarian eiti pas kitą jau daugiau pagarsėjusį labdarį. Uzdau-jau pasakiau tikslą ir sulaukiau kuodidžiausios užuojautos.

— Baisus dabar skurdas Lie-genijališka mintis: eiti ir įjėskoti tuvoje, — aimanavo labdarys.

— Žinoma, kad vargas, — pri-pasikrapšto kišenes ir pradeda ai-manuoti. Girdi, labai sunkūs mes dabar renkame aukas tiems

žmonėms, tad sveikas ir prisidėk kėm ožkelę, geras buvo gyvulėlis.

— Taip, aš labai atjaučiu žmonių vargus, aš labai gailingos širdies; ir kiek jau aš esu prisidėjęs prie visokių reikalų, sunku ir išskaityti.

— Malonu girdėti iš jūsų pusės tokį atsakimą, tad kaip turtingas padarykit tikrą labdarystę, aukau kit mažiausia nors „šimtinę“.

— O Jezau, ai ai... — ir labdarys apalpo. Atnešiau šalto vandens stiklinę ir vargais negalais pasisekė vėl atgavinti.

— Kas, — sakau, — jums nutiko, kas pasidarė.

— Jis tik raivosi ir vaitoja; galų gale atsipeikėjo.

— Jau tamistėle per daug neišmintingai pasielgiai taip kalbėdamas.

— Kas, kame? — teisinausi.

— Nugį tokį smugį uždaviai reikaludamas šimtinės.

— Betgi sveikas ir labai opios nuomonės.

— Taip, taip, tamistėle, aš labai minkštos širdies ir kad tik kiek, aš tuojaus verkiu. O, aš jau esu daugel tautišku reikalų susėlęs.

— Nejaugi, — užsizingeidavau.

— Taip, ypač viena labai stambė anką paklojan kaip buvo atvykę atstovai rinkti aukas Vilniaus tautiškajam namui.

— Argi išties tas būtų buvęs?

— Žinoma, aš tamatai galiu viską gražiai papasakoti.

Labdarys pradėjo su dideliu atsidavimu apskatinėti:

— Mudu su žmona tuokart laisvėm ožkelę, geras buvo gyvulėlis. Rodos pusšesto dolario buvom mokiėje, taigi tie atstovai, kaip atsisibastė, kaip pradėjo kaulyti, nebuvo kur ne pasidėti: aš buvau jau pažadėjęs penkinę, kągi padarysi, bet žmona kaip pamatė pinigų, kaip pradėjo verkti-ašaroti, girdi, negaliu aš nuo pinigėlių skirties ir gana, ir turėjau nusileisti, o gėdoje pasilikti vėl negalėjom, tai mano žmona ir sako: „Girdi, Vineai, atidokim jiems tą ožkelę ir tegal jie sau žinosi, sako, jau bestijėlė ir pieno visai nebeduoda ir pašarą naudoja. Sutikom su tuo ir atstovams pavedėm ožką ir pusę dolario grynais pinigais.

— Taigi aš čia nemačiau nei 10 dolarių, kad būtų met davę, o ką tik sakėte, kad stambią auką aukavote.

— Galiu tamistai pasakyti, kad jie padarė gražius pinigus. Mat tai jie išvedė ožkelę, kurgi dėš, turėjo pagalvoti ką su ja daryti. Mesgi pasakėm kad ji verta 11 d. tad jie kaip tik prakalbas parengė tuojaus ir ožką atsivedė į susirinkimą; juokų turėjo iki sočiai. Padarė numarius ir leido ožką ant išlaimėjimo ir jie surinko virš 50 dol.

— Betgi aš nematau, kad jūs būtų met davę čia pinigus.

— O, ką tamsta kalbi, juk jei ne mūsų ožka, tai jie nebūtų gavę tų pinigų.

— Na, bet kiek-gi sveikas ankaisi dabar, juk žinai koks reikalas.

— Taip, taip, žinau, ir griaudu

rike rasta daug įvairių varinių įrankių ir prietaisų, apie 4,000 pudų, kurie atimta valdžios reikalams.

**Revelio komendantas** liepė dirbti prie kasinių kasdien, neišskiriant nei šventadienių bei karaliaus dienų.

**Vindava** vokiečiams paėmus, nebuvo kuomi pasidžiaugti. Anot „B. Vied.“ musiškiiai pirm atitraukiant išsprogino uostą, fabrikus, elevatorių, sudegino namus ir sukrautus uoste medžius. Iš-

naikinta visa, kas galėtų kokią nors naudą atnešti priešininkui. **Goldinga** gan smarkiai nukentėjo nuo bombardavimo. Apdegti liuterių bažnyčia ir mokytojų seminarija. Kiti namai pasiliko nepaliesti.

**Pabėgėliai iš Kurso** apskaitė, — sutikdavę vokiečių kareivius, užsidėjusius ličynas (kaukes), kad vietos gyventojai jų nepažintų. Matyt tų kareivių seniaus gyventa Kurse.

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

#### SO BOSTON-HUDSON, MASS.

„Gabijos“ išvažiavimas ant p. Čapliko farmos. Rugsėjo 15 d. atsibuvo nepaprastas ir labai iškilmingas muzikališkos draugijos „Gabija“ išvažiavimas ant p. Čapliko farmos, kuri randasi arti Hudson miesto, apie 40 mylių atstu nuo Bostono.

Išvažiavimas įvyko sulyg komp. Miko Petrausko paduotos „Gabijs“ propozicijos. Nutarta surengti išvažiavimą ir nuimti ant filmų delei krutančių paveikslų bežaidžiančius „gabijiečius“. Tam tikslui Mikas Petrauskas išmokino „Gabijs“ narius keletą tautiškų šokių ir sutvarkė ištraukas iš naujos liaudies operos „Vestuvės“.

Ponas P. Čaplikas, gerai Bostone ir apielinkėje žinomas turtininkas ir nutarė sutverti parapiją ir statyti bažnyčią, kurią nori ant žmonių vardo užrašyti.

Taipgi šv. Jurgio parapijonai (taip vadinasi parapija) surengė prakalbas. Kalbėjo J. O. Širvydas iš Brooklyn'o. Jo kalbos tema, tai raginimas žmonių prie apšvietos. Jis nurodė kad reikia rengti tankiau balius, teatrų, reikiama organizuoti chorus.

Kalbos pertraukose panelė V. Urbšaitė surengė išlošimą, laimėjo P. Lapinskas — viskas skiriama bažnyčiai.

Tvarka buvo pavyzdinga. Pasibaigus prakalbai P. Šulcas tarė kalbėtojui ir publikai ačiū. Taip pat atiduota padėka ir poniams Rainieni ir Bartušienei, kurios su pasižentimu darbuojasi apšvietos naudai. Tai labai pagirtinais daiktas kuomet moters darbuojasi greta su vyrais. — **O Čepaičiūtė.**

#### SO. MANCHESTER, CONN.

„V. L.“ N33 peržvalgos skirnyje tilpo žinutė apie pabėgimą vietinio lietuvio Antano Zokaičio. Ta žinutė per klaidą pažymėta, kad paimta iš „Amerik. Liet.“ turėtų būti iš „Amerikos Lietuvos.“ Taigi aš čionai noriu truputį kiek plačiau aprašyti apie tą dalyką.

A. Zokaitis delei per gausaus vartojimo alkoholio nustojo darbo dirbtuvėje ir paskui susipykęs su savo moteria liepos 13 dieną prasišalino iš savo šeimos. Kadangi jis daugiau pinigų neturėjo, kaip tik tuos \$13 su centais priklausančius TMD. 103 kuopai, tai žinoma, netoli ir nubėgo. Tai gi pasivažinėjęs po aplinkinius miestus ir praleidęs tuos visus pinigus už poros savaičių verkdamas sugrįžo prie savo šeimos. Bet TMD kuopos pinigai jau buvo praleisti.

Beje reikia dar pažymėti, kad TMD. 103 kuopa, kuri randasi karštų socialistų rankose, paskutiniame pusmetiniame susirinkime (liepos 11 d.) buvo nutarusi iš TMD. kuopos išduoti paaugauti socialistų Lietuvos Šelpimo Fondui. Bet ant nelaimės A. Zokaitis tuos pinigus praleido. Jis be išdindinkaudamas TMD. kuopoje apie penketą metų kartais nevysai gražiai pasielgdavo ir bereikaligai vaidus keldavo susirinkimuose žinoma jam pritarė ir kuopos pirmininkas, o tuomi buvo išbaidyti iš kuopos geresni nariai.

A. Zokaitis taip pat buvo ir vietinės socialistų kuopos organizatoriumi ir, vienu žodžiu socialistų vadovu, ir socialistiškų laikraščių karštu agentu. Jis plati-

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

## Korespondencijos

### BROOKLYN, N. Y.

Pagaliaus jau ir pas mus atvažiuo senai laukiamas gerbiamas St. Šimkus. Šią savaitę jis turėjo Brooklyne ketvertą savo prakalbų įvairiose Brooklyno vietose. Trejas jam prakalbas surengė tarp vadinamas vietinis Tautos Fondas. Ir tik vieną vakarą, tai yra rugsėjo 25 d. McCaddin svetainėje surengė vietinis L. G ir A. Fondas. Žmonių prakalbose buvo veik pilna svetainė. Pirmiausiai kalbėjo vietinis kalbėtojas p. Liutkauskas. Jis apipiešė karės baisenybes ir ragino kas kiek išgali praukauti mus badaujančiams broliams Lietuvoje ir Autonomijos fondu.

Paskui kalbėjo p. St. Šimkus. Jis savo kalboje gražiuose ir jausminguose ruožuose nupiešė dabartinį Lietuvos padėjimą. Apšakė kokia baidė nelaimė patiko Lietuvai kaip kenčia bada mūsų broliai lietuviai. Jis kalbėjo gana jausmingai, nevienam ir asarai išspaudė.

Užbaigdamas gi pasakė, kad pirmutinis reikalas tai gelbėti nuo bado, nes jei žmonės išmirs, jai bus ligų sunaikinti — tai kam tada bus reikalingi ir visi kiti reikalai.

Užbaigęs prakalbą perėjo per svetainę rinkdamas aukas. Viso surinko \$237.06 — tai didžiausia auka jo surinkta Brooklyne. Laikė rinkimo maža mergaitė ir vaikukas padeklemau eiles. Taip pat vietinis „Harmonijos“ choras po vadovystę p. Strumskio sudainavo kelias malonias dainelias. Taip pat labai gražiai sudainavo ir keletą dainelių „Lyros“ choras iš Maspeth'o.

Paskui kalbėjo trečias kalbėtojas — p. Vinikaitis. Jis labai nupiešė lietuvių skirstymą, sakė, kad tai padukimas. Tik padukimu galima išaiškinti tuos visus mūsų vadovų negerus darbus, bylas ir tt. Kuomet Lietuva žūsta, tai jos sunys Amerikoje esanti riejas. Jis labai nupiešė izmą, nes neprotingas izmas daro baisias pragaišties mūsų tautai, mūsų žmonėms o kartu ir visai žmonijai.

Antro atvėju kalbėjo p. St. Šimkus apie dainą. Jis pasakė, kad daina turi nepaprastą galybę. Lietuvys labai tankiai dainuoja didžiausių vargų prispaustas. Jis savo dainoje išlieja iš širdies visus vargus, visas nelaimes.

Ant galo abudu chorai po vadovystę p. Strumskio sustojus visai publikai padainavo Lietuvos himną: „Lietuva Tėvyne mūsų“ ir vakaras užsibaigė.

Jonukas.

### ALBANY, N. Y.

Šiame gražiame miestelyje lietuvių randasi apie 300 žmonių. Iki šiol apie juos mažai arba visai nebuvo girdėtis. Rodos kad jie visai nesirupino apšvietos ar tau-

tos reikalais. Čion yra lenkiška bažnyčia kurioj randasi klebonu lietuvys kun. Molukaitis. Nors jis žymiai pasirodo, kad myli lietuvius, bet budamas lenkiškos parapijos klebonu mažai ką gali lietuviams patarnauti.

Jau Albany lietuviai susiorganizavo ir nutarė sutverti parapiją ir statyti bažnyčią, kurią nori ant žmonių vardo užrašyti.

Taipgi šv. Jurgio parapijonai (taip vadinasi parapija) surengė prakalbas. Kalbėjo J. O. Širvydas iš Brooklyn'o. Jo kalbos tema, tai raginimas žmonių prie apšvietos. Jis nurodė kad reikia rengti tankiau balius, teatrų, reikiama organizuoti chorus.

Kalbos pertraukose panelė V. Urbšaitė surengė išlošimą, laimėjo P. Lapinskas — viskas skiriama bažnyčiai.

Tvarka buvo pavyzdinga. Pasibaigus prakalbai P. Šulcas tarė kalbėtojui ir publikai ačiū. Taip pat atiduota padėka ir poniams Rainieni ir Bartušienei, kurios su pasižentimu darbuojasi apšvietos naudai. Tai labai pagirtinais daiktas kuomet moters darbuojasi greta su vyrais. — **O Čepaičiūtė.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko ir neatsitiko. **J. Gudaitis.**

na „Keleivį“, „Laisvę“ ir „Sąskę“. Prie to dar platindavo ir Šimbos biblija. Zingeidu kaip dabar TMD. 103 kp. ir LSS. 214 kp. valdyba su juomi pasielgs. Dar lig šiol tylėjo, tartum, rodos, nieko

kritikos. Lošėjai veik nei vienas nemokėjo savo rolių, o kunigas taip balsiai sufloriavo, kad jo balsas buvo geriau girdėti už lošėjų balsą. Šalip to dar lošėjai nebuvo apsigramiravę ir apsirengę į paprastus kasdieninius kostumus. Labai stokavo ir mimikos, gestų o jau apie lošimo techniką tai ir kalbos nėra. Beveik neapsiriksiu, kad tokis lošimas jokios naudos nėra. Žmonių buvo mažai susirinkę — apie pusšimtį, nežiurint į tai kad kunigas per porą pamokslų žmones ragino susirinkti į tą vakarą.

Matomai kunigo intekmė nupuo lusi, kad žmonės nelabai jo klauso. Pirmiau kunigas turėjo intekmę į žmones, ir parapijonus, bet dabar kuomet kilo visokios kalbos link svietinės, kur esą inkisė pinigų daugelis lietuvių ir kurios turbūt priešis nustoti, žmonės pasidarė lyg nebyliais link kunigo. Viskas būtų nieko, tik gaila kad pražutų sunkiai uždribti žmonių centai.

Bedievis.

SAYRE, PA.

Šis kaimelis mažai minimas mūsų laikraščiuose ir mažai kam yra žinomas, nes čia lietuvių beveik nėra, išsėmus mudų su draugu kur atkeliajome dirbti.

Šis miestelis guli ant kranto upės „Susquehanna“ prie didžiojo Lehigh Valley gelžkelio linijos. Apgyventas airiais ir italais, ir rusiniais. Darbai, ypač šia vasarą eina gerai, statoma didelė inžinams vieta. Darbininkai čia kasdien priimami po kelis, ir kasdien po kelis atleidžiama. Reikalauja žinoti darbą ir anglų kalbą. Kuris tų dviejų dalykų nežino tai rytė priima, o ant pietų atleidžia nuo darbo. Suprantanti darbą (daildytis) darbininkai yra reikalingi. Darbo diena 8 valandos, o virš 8 val. tai rokuojasi viršvalais. Daildytis moka ant valandos 37½ centus, o už viršvalių, moka pusantrą tiek, tai yra 56¼. Daildyčių pagelbininkams 22½c. už valandą. Paprastiesiems darbininkams 17½c. už valandą.

Manantieji važiuoti čion darbą gauti, tai galite reikalaujant gelžkelio tikieto iš kontraktieriaus, kuris yra apėmęs šį budavojimą „Westinghouse Church Kerr Co.“ Sayre, Pa.

Jonas Ambrozaitis.  
General delivery, Sayre, Pa.

SO. OMAHA, NEBR.

Kiek laiko atgal lietuvis moteris suprūzdė ant ponios Šliupienės balso, pradėjo rinkti drapanas nukentėjusiems nuo karės. Pradėjo darbuotis, Brooklyno moteris net įsteigė tam tikrą centrą, kurin galima surinktas drapanas padėti iki kol jos nebus išsiųstos Lietuvon. Dabargi praėjo tas moterų geras užsidegimas, dabar jau aptilo, laikraščiuose jau beveik nieko nerašoma apie tai. Gal jau tas ant Dievo valios taip ir palikta, nes jug žemaičių sakoma: „Kas bus, kas nebus, o žemaitis neprąžs. Bet į tą patarlę, rodos, nereikėtų jau taip labai kreipti domos, rodos, nevertėtų taip labai atsidėti. Reikia jug dirbti. Lengva kuriam nors visuomenės vadovui pasakyti: „Dirbkite, dirbkite del tėvynės labo,“ vienok sakyti lengva, bet dirbti sunku, jug pasitaiko įvairiausių kliūčių.

So. Omaha'os lietuvis, ypatingai Moterų Šviesos Draugija emėsi už darbo drapanų rinkime. Jos viską buvo gerai suplanavusios, buvo net anglų kalboje atspausdinę tam tikrus atsisaukimus į angliškes moteris. Buvo sudaryta tam tikra stotis drapanų priėmi-

mui pas ponią Sabaliauskiene (3013 R. str.). Bet prabėgo apie pora mėnesių, o drapanų aukaujant vis nesimatė; turbūt vietiniai lietuviai nekaip atjaucia tėvynės vargus.

Vienok Šviesos Draugija rankų nenuleido varo darbą tolyn nors ir kitokiū būdu. Moteris pradėjo pačios kiek galėdamos aukauti. Dabar del ponios Junevičienės pasidaraviniū, kuri pati apvažinėjo pas nekurius vietines moteris, tapo sunėsta gana daug drapanų. Ponia gi Žalpienė yra ingaliota nuo Šviesos Drjos parinkti aukų pinigais, delei nusiuntimo drapanų Brooklynan. Žalpienė jau pradėjo darbą ir jau turi surinkusi į \$6.75. Reikia patvėrimti, kad jai renkant aukas tarp anglų ji niekur nesutiko išmėtinėjimus. Kas duoda kiek, tai duoda, kas gi ne tai ne, bet visi mandagiai apsieina. Tai ne taip kaip mūs lietuviai kad daro. Ji beriūkdama aukas užėjo ir pas lietuvi, saliumininką, rodė paliudijimą, bet anas neprisipažino, kad mokas lietuviškai ir nežinas kam dalykas, nors jam ir anglui pa duodamas tas paliudijimas, tai aiškiai ju buvo perskaitomas, kad tai L. G. ir A. F. reikaluose daroma. Bet negana dar to, tas mūs savas saliumininkas išpludo rinkėję, kam ji nesavais darbai užsiima, kam ji renka aukas ir kam tos aukos reikalingos. Angliški turtuoliai paprašius kiek paaukauti, pastebėjo, kad lietuviai per vėlai pradeda rinkti. Taip didesniejai krautvinknai ir atsisakė aukauti.

Mums lietuviams gana sunku prieiti prie svetimtaučių. Šalip to, mes kasdieniniais reikalais suspausti. Apie Lietuvą anglams niekas nieko nekamba, jie ir nežino kad lietuviai yra pasaulyje. Vieno reikia geisti, tai kad Amerikos lietuviai pastotų drąsesniais, pradėtų reklamuotis garsintis. Gal tokiu būdu ir daugiau aukų gautų kaip kad belgai ar lenkai ganiai.

Reikia gi suminėti ir moteris aukavusias daugiau ar mažiau drapanų del nelaimingų mūs brolių. Štai jos: P. Ios K. Junevičienė, M. Viršulienė, P. Sabaliauskiene, O. Žalpienė, M. Žalpienė, O. Jankauskiene, M. Klimienė, O. Jablonskiene, M. Tres, M. Vismantienė, H. Segal, A. ir B. Grinevičiai, J. Balininas, ir J. Papikienė.

Taigi reikia tik džiaugtis tu moterų duosnumu, energija ir pasišventimu. Niekad dar moteris taip So. Omahoj nesidaravo kaip dabar. Jau keturios drapanų skrynios ištransportuotos Brooklynan, bet ką ten su jomis veikia, tai nesigirdėti. A. A. Žalpsys.

Margumynai.

Mes sarmatinamės prisiimti sau bausmę, bet mes nesisarmatiname ją užsipelninti.

Tegul tavo tikslas neišteisjs tau įrankį.

Žodis yra brangesnis už viską.

Nepyk ant ano, kam jisai daro netaip, kaip tu darai.

Nesididžinok nei prieš vieną, nesvisi esame lygūs: lygiai gimėme, lygiai mirsime.

Tavo darbai gali padaryti tave brangiausiu, arba niekam nevertu.

Viskas dedasi su tavim pagal tavo dvasią.

Antanas K. Losius.

PRANESIMAS IS LIETUVOS.

PRANESIMAS IS LIETUVOS.

Ponas Šimkus, „Lietuvių Draugijos“ atstovas, gavo sekantį laišką nuo tos Draugijos sekretoriaus:

Gerbiamasis!

Dideliu džiaugsmu susilaukėm žinios, kad Tamstai pavyko pagaliau pasiekti Ameriką. Tamstos laiška birželio 8 d. (tur būti naujojo st.) rašytą, gavome birželio 29 d. pačiame šv. Petre. Komitetas, perskaitęs jį, išreiškė Tamstai padėkos žodžius už trušą, kurį Tamstos padėdi aukas rinkdamas.

Dabar iš Lietuvos ir apie Lietuvių Draugiją. Žmonių vargas kur kas padidėjo, negu Tamstai išvažiuojant iš Lietuvos. Vyriausybės įsakymu, gyventojai Suvalkų ir Kauno gubernijų, evakuojami, per 30 verstų nuo pozicijų. Gubernatorių įsakymu gyventojams įsakymu būti pasirengusiems bėgti, išvežus kas galima, o visa kita sunaikinus: jamus nupjovus, laukus (bulbes) išarus, triobas sudėginus, kad priešininkui nieko neliktų. Žmonėse tas sukėlė didžiausią baimę. Žmonės iškraustyti iš savo vietų apsigyveno miškuose; tukstančiai žmonių liko be pastogės, gyvendami po atviru dangumi. Kaip bitės iš avilio iškrapstytos apie jį skraido ir nenori toliaus lėkti, taip ir gyventojai spiečiasi čia-pat, kur baigiasi evakuojamojo ploto rajonas.

Draugijos uždavinys steigti kuodaugiausiai maitinimo punktų ir arbatinių. Tuo tikslu susikalbėta su Rusijos Miestų Sąjunga ir kartu su jos pagalba steigama keliolikos vietose Kauno gubernijos. Draugija punktams organizuoti skiria iš savo kasos 15,000 rublių Sąjunga gi tuos punktus užlaiko.

Vadinasis jie „Lietuvių Draugijos vardu Rusijos Miestų Sąjungos maitinimo punktais.“ Suvalkų gubernijoj ir Vilniaus, kur daugybė pabėgėlių yra apsigyvenę, nuolatiniis mūsų tose vietose igaliojinis P. Juozupas Podedris steigia arbatines, kepyklas, valgyklas; kur negalima įsteigti pastovių viršminėtų įstaigų, ten steigiamos kilnojamos arbatinės ir valgyklos. Mūsų skyriai, paduodami samatas, reikalauja neatbutiniems reikalams po 4-5 tukstančių savaitė. Taip kad viso Draugijos veikimo samata mėnesiui siekia trijų šimtų tukstančių rublių. Iš Tatjanos Komiteto gauname kas mėnuo 50 tukstančių rublių, kitus gi turime patįs surasti. Šio mėnesio 21 d. buvo atsilankę mūsų Draugijos įstaiigose Tatjanos Komiteto Pirmininkas, senatorius Neidgardtas. Įspudį išnešė gerą.

Liepos 1 šaukiame visuotinį susirinkimą amatų prieglaudos. Turime suderėję žemės plotą ir namus už 17 tukstančių rublių pabėgėlių vaikams, amatų mokyklai ir prieglaudai steigti. Be visuotino susirinkimo negalima nuosavybės įgyti.

Po susirinkimui vėl Tamstai parašysiu. Rašysiu kas savaitė, jei tik įsigalėsiu. Darbo turime iki ausų ir vis ju daugiau dar atsi-randa. Malonu dirbti, kad visuomenė pradeda tą darbą pripažinti naudingu ir reikalingu. Persikėlėm į kitą butą — čia pat — priešais pačią — Didžioji gatvė 30-2.

Tuom kartu su Diev! Visi Komiteto nariai siunčia Tamstai labų dienų.

Tariu pagarbos žodį

Kun. Dogelis.

Pergyventi prietikiai.

(Papasakojimas buvusio vokiško kariautojo esperantisto.)

Aš niekad netikėjau, kad dabartiniame laike galėtų būti tokią didelę, baisi, maždaug, visavietinė karė tarpe kulturiškų tautų. Daugelis pasistengimų padaryta paskutiniaisiais laikais deli ramybės, ypatingai, su Anglija ir Francuzija, tai rodos, kad ta karė negalimas daiktas. Bet baus faktas, karės apskelbimas patikrino mane apie priešingumą. Aš taipgi turėjau stvertis už ginklą ir stoti į glitas, kad kariauti už mano vokišką tėvynę. O dabar aš geidžiu nors trumpai papasakoti apie mano pergyventus prietikius toje karėje.

Apleidęs mano šeimyną, stojau į glitas landveristų (atsarginių) ir dalyvauju toj karėj kaip paprastas kareivis. Per penkes savaites mūsų atsargos batalijonas mokinosi dar muštaraž arti miesto Poznaniaus. Potam mes permarsavome mūsų vaisingą provinciją Ryt-Prusiją, višur matant pėdsekius žvėriškų kazokų. Ypatingai kaimuose Uderwangen, Abschwangen ir Unglaub matėme tiek sudėgintų visokeriopų trobėčių ir lavonų beginklų kaimiečių, kad mes draugai to batalijono nusprendėme po prisieka niekad os nedovanoti kazokams, tiems rusų „kulturiškiams.“ Yra gi nedovanotina, kad rusų valdžios, leidžia gaujoms barbarų terioti nekaltus, ramius ukinikus. Reguliariški rusų kareiviai, tai jau kas kita!... Laike mušio prie tvirtovės Atlenburg, mes likomės rezervoje, ir tik girdėjome kanno-lių griausmą ir ištolo matėme baltus „debesėlius šrapnelių. Potam mes bėpaliovos persikiojomė rusus, visur sutikdami mūsų pėdsekius, degančius namus, staldus ir viską, kas tik gali degti. Dažniau mums prisiedavo miegoti išplėstuose ir pusiau-sugriautuose trobėsiuose, aplėistuose per juos gyventojus. Kada jau rusų nebūvo mūsų šalyje, — mūsų kompanijai, kad dasiekus gelžkelio stotį, pristiejo perėti pusiau sugriautų miestelių, vadinamą Tapiau, ar Turkow, nes kas jų ten vardus supaisys! Nuo tos stoties važiuojame į Kališą. Koks gražus tai miestas pirmiau buvo matyti! Dabar gi, maždaug, tik vieni griuvėsiai be gyventojų! Tik keletas iš tukstančių buvusiu gyventojų vaikiojasi po gatves ir elgetauja kasnį duonos nuo vokiškų kareivių. Žinia, tie noriai pasidalina ir taip jau ne perdidėle savo porcija, atmindami ant patarlės: „Kas šiandien tau, — rytoj man gali atsiktiti.“ Mes perėjome daug miestelių ir kaimų Lenkijoje, bet visur patėmijome, sutikome tik didelę biednystę ir vargą ir neišpasakomą nešvarumą. Apart keletos gerai užlaikomų šosėjų (vieškelių), visur radome kelius duobėtus, purvinus, žodžių, šunkeilius. Ypatingai mažuose miesteliuose dumblas tankiai siekė mums ligi kelių. Abejotinai ir beviličiai ten gyvenanti žydai, visi apsilvilkę ilgu aziatišku švarku su juokinga kepure ant galvos, žiuri ant tų pelkių, bet nei jokia darbšti ranka nepasirupina pašalinti jų. Tas pats buna ir su jų buveinėmis — namais, ten purvas ir smarvė taip-pat neapsakytas. Kas ten per vargas! Tankiai taipgi prisiedavo mums tuos vargšus apdovanoti duonos kasniu, nes meldė. Šalies dalį turinčia tik gryną smiltį pervaziavo-

me; tankiai prie mūsų vežimų prispirti buvome kinkyti šešis arklius. Tikras tyrlaukis! Mes matėme daug žmonių apsitaisiusių įvairiais spalvuotais tautiškais rubais, bet tankiai jie bėgo nuo mūsų. Koks gi neužsitikėjimas prieš kulturiškus vokiečius! Biednystė šalies ir atėmimas per rusus veik viso turto nuo gyventojų mums suteikė daugelį kliūčių. Vieną dieną aš radau apleistame name vargš darbininko Esperanto-lenkišką žodinėlių, šis gi žodinėlis man daug patarnavo, nes su pagalba jo, reikale, galėjau šiaip-taip su lenkais susikalbėti. Prieš ir už miesto Sieradz buvo keletas nedidelių mušių, kuriuose mes vis likomės pergaltėjais. Tai buvo pirmą sykį, kada baltos „pupos“ (kulkos) kruvomis žiembė pro mūsų ausis. Mes perėjome per Piotrakow, Tomašov, Bialybrzegi ir keletą kitų miestelių; tankiai pereinami, ar apeidami sudėgintus tiltus. Arti Varšavos rusai sustojo ir gynėsi. (Tai buvo laike pirmo užpuolimo vokiečių ant Varšavos. Vert.) Taipgi tuoj mes ir turėjome didelį mušį 17-tą spalio prie Mlochovo. Iš pradžios mušio mūsų artilerija negalėjo su mumis sykiu veikti, o tai vis pasidėkuojant „geriems“ keliam Lenkijoje. Delto gi mes gulėjome visą dieną baisesme lytuje granatų šrapnelių ir kulku. Daugybė iš mūsų draugų numirė kaipo karzygiški didvyriai, bet iš rusų dar daugiau puolė, nes jie kovojo irgi iki liutai! Turiu pažymėti, kad rusų reguliariški kareiviai užsitarnauja kareivio vardo pilnoje prasmėje to žodžio, tik tie lauki-liai kazokai, tai tik tada buna „narsus karzygiai,“ kuomet užpuola beginklius, bobas, vaikus ir senius, bet išvėdė nors tik su klypusius senius ginkluotus mūsų landšturmistus (vokiška opolėnija) tuojaus parodo strėnas... Mės gi tą mušį laimėjome ir paėmėme keturis tukstančius rusų ir nelaisvė. Vakare, sėdint prie ugnies išgirdau, kad kas tai užpakajai, kad dasiekus gelžkelio stotį, pristiejo perėti pusiau sugriautų miestelių, vadinamą Tapiau, ar Turkow, nes kas jų ten vardus supaisys! Nuo tos stoties važiuojame į Kališą. Koks gražus tai miestas pirmiau buvo matyti! Dabar gi, maždaug, tik vieni griuvėsiai be gyventojų! Tik keletas iš tukstančių buvusiu gyventojų vaikiojasi po gatves ir elgetauja kasnį duonos nuo vokiškų kareivių. Žinia, tie noriai pasidalina ir taip jau ne perdidėle savo porcija, atmindami ant patarlės: „Kas šiandien tau, — rytoj man gali atsiktiti.“ Mes perėjome daug miestelių ir kaimų Lenkijoje, bet visur patėmijome, sutikome tik didelę biednystę ir vargą ir neišpasakomą nešvarumą. Apart keletos gerai užlaikomų šosėjų (vieškelių), visur radome kelius duobėtus, purvinus, žodžių, šunkeilius. Ypatingai mažuose miesteliuose dumblas tankiai siekė mums ligi kelių. Abejotinai ir beviličiai ten gyvenanti žydai, visi apsilvilkę ilgu aziatišku švarku su juokinga kepure ant galvos, žiuri ant tų pelkių, bet nei jokia darbšti ranka nepasirupina pašalinti jų. Tas pats buna ir su jų buveinėmis — namais, ten purvas ir smarvė taip-pat neapsakytas. Kas ten per vargas! Tankiai taipgi prisiedavo mums tuos vargšus apdovanoti duonos kasniu, nes meldė. Šalies dalį turinčia tik gryną smiltį pervaziavo-

ardė! Bet mums bešnekant, štai priėjo unteroficieras, ir dažinojės, kas tai per žmogus, nuvedė jį prie visų belaisvių.

Aš visados, taip sakant, godžiai geidžiau pasveikinti mūsų mistrą ir mokytoją, daktarą Liudviką Zamenhofą ir suspausti jo dešinęją, kaipo pionieriui didžios kulturi-ridejos. Bet man tas nepavyko. Jau matėme keletą bokštų Varšavos, bet ineiti į Varšavą, tai yra rešutas su labai kietų lukštų...

Sykį, netoli kaimo Kozmarov mes sugavome penkis rusų žvalgus, gi mūsų unteroficieras, kad dasižinoti šį-tą apie rusų pozicijas, prie kurių mūsų kariuomenė taip netoli jau buvo, pradėjo juos vaisinti dėgtine, nes tik dėgtinė praveria jiems burnas... Paprastai kareiviai da. nelabai norėjo gerti, bet jų vadas, kaip paskui dažinojau, tikras maskolius, guodžiai rijo tą pragaistingą skistimelį... Kada jau jos diktokai ištraukė, pradėta jį klausinėti apie šį-tą, bet negalima buvo susikalbėti, nes jie nemokėjo vokiškai, mesgi — nemokėjome rusiškai. Tada mūsų vadas atsigrižęs į vieną kareivį, kurio gimtynė buvo miestas Tilže, liepė jam prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis.

Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis.

Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis.

Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis.

Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis.

Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis.

Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis.

Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis.

Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis. Ir neapsiriko, nes vos spėjo mūsų pruslietuvis prabylti lietuviškai, manydamas, kad gal tarpe rusų belaisvių rasis lietuvis.

perantisto kaj konas man karantingvo?" (Jūs esate esperantistas ir mokate musų brangę kalbą?) — Išgirdęs tai, jis susuko: „Ho felio! Yes mi estas! (O laimė! Taip, aš esmu!) Tą tarę, sugriebė man už rankos ir meldė pašaukti jam kunigą kapelioną. Tuotarpu prisartino kiti su našiais — aš gi jiems pasakiau kame dalykas, — čia sykiu atėjęs felseris pasakė, kad kapelionas yra čia jau, už keleto dešėtkų žingsnių ir vieną sanitarų pasiuntė pašaukti jį. Tas nubėgo, felseris jį pasilenkė prie sužeisto ir pavertęs jį bevilčiai mostelėjo ranka... Tuotarpu atbėgo ir kapelionas — atsiklaupė ant kelių ir prabylo vokiškai. Bet sužeistas tik papurtė galvą, tai ženklas kad ne supranta, ir meldė, kad aš tlumočiuočia. Na, nors esu ne katalikas, — esu protestonas ir nors tada buvau dar laisvų pažiūrų, bet tuoj apsiėmiau tikėjimo apeigose patarnauti mirštančiam draugpriešui. Visupirma kapelionas užklauskė kokio jis yra tikėjimo. Sužeistas atsakė, kad esąs katalikas. Kapelionas gi vėl meldė manę paklausti jį kokios jis yra tautos, ar tikras maskolius, ar vienas iš pavergtųjų tautų, nes girdi, daugybė stačiatikių (pravoslavų) ir net protestonų geidžia savę vadinti katalikais, nes tas reiškia visados ir visur — visuotini, o čia gi apsirikimo tur nebūti. Oficerius atsakė, kad jis esąs gruzinas. Tada kapelionas tarė, kad tokiu būdu jis yra stačiatikiu. Oficerius atsidukšėjęs, atsakė: „Tiesa, taip sakant oficiališkai, kunikiškai aš esu stačiatikiu, bet... dvasiškai, morališkai, esu katalikas, nes visiems jug gerai yra žinoma, kad pasirodžius liuosybės spindulėliui Rusijoje, visi gruzinai norėjo atsikratyti nuo rusų stačiatikių Sinodo, o susivieniję su apaštališku Sostu — popežiumi, įsteigti bažnyčios autonomišką šaką, vienybėje su visuotina katalikiška bažnyčia. Tik reakcija Rusijoje, baisūs persekiojimai ir judosiški rubliai... nedaileido ligšiol realizuoti inkurti mums tos taip brangios idejos.“ Tada kapelionas tarė jį: „Ar tikite jį viską ką mokina katalikiška Bažnyčia?“ Jis gi atsakė: „Taip!“ „Ar pripažįstate popežių matoma galva Kristaus Bažnyčios?“ Vėl tas pats atsikartojė: „Taip!“ Tada kapelionas tarė: „Esate faktiškai priimtas j katalikų Bažnyčia. Gailėkitės už savo nuodemes, o aš jums suteiksiu abelną absoliuciją, pavojuje greito mirimo ir duosiu komunią.“ Metavojantis oficerias apsiypylė ašaromis ir esperantiškai pradėjo kartoti: Kompatu al mi Sinjoro! Kompatu al mi Sinjoro! (Susimilk ant manęs Viešpatie!) O kunigas pakėlęs ranką kalbėjo absoliuciją. Potam suteikė jam komunią, sukalbėjo trumputę maldele, peržegnojo, dar davė kryžių pabuėniuoti ir ant atsisveikinimo, padavė jam ranką, vienkart vokiškai tardamas: „Gelobt sei Jesus Christus!“ (Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus\*) Aš gi greit atsakiau „In evigkiet Amen.“ Metavojantis gi iš dėkingumo prispaudė jo ranką prie savo lūpų... Tas labai sujūdino jam apisenį kunigą. Žvilgtelėjau jam į veidą — ašaros iš jo akių riedėjo kaip žirniai. Kad nepradėti garsiai verkėti, kapelionas greit pasikėlė, užsidėjo kepurę ir skubiai atsitolino nuo mūš. Tada felseris norėjo jį padėti ant nėsčių, bet jis mostelėjo ranka, kad nereik ir stvėrsi man už rankos ir spausdamas ją tarė: „Adieu amiko, dankan por čion,

kredu, — venos la pli bela tempo, tormaro estos vera frataro kaj por čiam malaperos la turarj militoj“. (Sudiev drauge, ači už viską, tikėk — ateis gražesnis laikas; žmonija bus tikra brolija ir ant visados išnyks baisios karės). Ir tarę paskutinį žodį, atstatė lupas. Supratau, kad nori su manim pasibuėniuoti, tad pasilenkiau prie jo lūpų — jis gi savo ranka apėmė man kaklą ir spausdamas mane prie savęs trissyk karštai pasibuėniavome. Tik staiga giliai atsідuso ir besibuėnuodamas su manim užgeso ant amžių... Lavoną gi jo su kitais oficeriais su pagarba kareivių palaidojo viename kape.

Mes vis iš naujo smarkiau ir smarkiau atakavome rusų pozicijas prie kaimo Kormarov. Tris dienas ir naktis prisiėjo gulėti granatų ir šrapnelių lytėje. Ir tai čia, tai ten svyravo mušio pasiskimas. Spalio 16 d. prie Kormarov, aš likausi pašautas, kulka pergriežė man perdėm dešinį petį. Tuojau nuėjau į apsirikišį stotį, iš ten nusiuntė mane į karišką ligonbutį, o po dviejų dienų buvau jau lenkiškame mieste Radom, iš ten tapau pertransportuotas į Landeshutą, Slezvige. Tai gi toliaus apie musų pasisekimus, ar atpenė prieš Varšavą, aš nieko daugiau negaliu pasakyti. Pasveikęs, sugrįžau namon, prie savinijos, nes iš priežasties to mano sužeidimo tapau pripažintas neatsakančiu kariuomenei, tad esu jau sykį ant visados paliuosutas nuo kareivijos. Šitai trumpas ir, žinia, nepilnas papasakojimas apie mano pergyventus prietikus laike mano dalyvavimo šioje baisioje karėje.

Dabar gi, koks pavojus grėsia Esperantui? Aš esu gi persitikrinęs apie tai, kad, musų didžios idejos sėkla suželdė jau diegus taip daug, kad net ta pasibaisėtina karė negalės ją prapuldėti. Priešingai, žmonija sujūdinta dlelei prapuolimo žmogiškų gyvasčių daugybės ir kulturiškų objektų, jieškos po tai baisiai kare geresnių priemonių del išvengimo panašių katastrofų ir užtikrinimo gerų santikių tarp tautų. Tad mes tikimės, kad tarptautiška kalba — Esperanto taps ta gera priemonė, duodančia tautoms didelę galę svarstyti tarp savęs ir vėgdinti tikrą tvirtą ramybę. Taigi yra musų priderystė, kožnam pagal išgalę pagelbėti platini me Esperanto, tos tarptautiškos neutrališkos pagalbinės kalbos. Dirbkime visi uoliai del labo žmonišios ir tvirtos viltį geresnės ateities, nes nežiurint tų baisenybių vis gi civilizacija žengia pirmyn, tad, žengkime sykiu su ja!

Arthur Schultze...

Iš Esperanto kalbos sutaisė Sekupasaka.

## Po mušiu.

(Skiriu sužadimui lietuvių del iš kovojimo tėvynei autonomijos.)

Saulutė visai žemai jau nusiėjo. Jos auksiniai kaspiniai po biskį dingsta slėpdamiesi už pilkų debesėlių, kurie išrodo lyg degančio namo gaisras žeruojančios tolumoje.

Baltas rankas keliasi iš balų, pievų ir apkloja plikos žemės paviršį, kuri vaitoja nuo baidių dramų, kurios taip vargina ir kankina ją.

Miškelis liudnai riogso. Nešlami jo lapai. Gailinga baidi tylai viešpatauja jame, tik retkarčiais

girdisi varno balsas, atlėkusio rinkti žmonių godulystės, keršto, demoniškos neapykantos aukas.

Šale miškėlio riogso ne malonus reginys. Ant dailios lygios pievos, aptaškytos kraujais, guli daugybė lavonų, kritusių. Guli skaisčius gražus jaunikaiciai, kurie žuvo nežinia del kokio tikslo, prieš kuriuos puikiai sklaidėsi linksmaus gyvenimo keliai. Bet jų nėra, — jie guli čionai pašarvoti tarpe baidių kanuolių, žemės apkasų kuri neužilgo priglaus juos lyg motina vaikelius, suteikdama amžiną ramumą ankštoje siauroj duobėje...

Baidi tylai viešpatauja; kur ten toli tarpe kritusių jaunimo žiedų girdisi silpnas balsas sunkiai vaitojančio jaunikaicio: „Lik sveika tėvyne, nelauk manęs grįžtančio j gimtinį kempelį, ne skirta man buvo išlėtis ramiu miegu tarpe artimųjų čionai tėvynės mielos; jūs likusieji broliai, kovokit del tėvynės laisvės... tėvynės brangios...“

Mildos Sunus.

## SAPNAS.

Viena vakarą aš išgirdau varpų gaudimą. Tas jų garsas stebėtinai mane užžavėjo ir aš su sykiu paskendau giliausiose mintyse — aš beveik užmigau. Tuomi laiku aš pamačiau prisartinančias prie manęs dvi esybi. Kada jos priėjo prie manęs, aš jų paklausiau, kas jos yra.

— Mes esam Proga ir Likimas — atsakė vienbalsiai jos man.

— Ko jūs atėjote pas mane? — paklausiau aš jų.

— Mes norim, kad tu vieną iš mudviejų pasiimtum sau, kaip savo gyvenimo kelrodį — atsakė jos man.

Aš labai ilgai mąščiau, paskui joms pasakiau, kad jos eitu nuo manęs šalin — aš jų neimsiu nei vienos. Ir jos apsigrįžo ir nuėjo sau.

Už valandėlės aš vėl pamačiau ateinant prie manęs vieną esybę. Ji priėjo prie manęs ir visą mane, apsupo savo sparnais.

— Kas tu teikia esi? — paklausiau aš.

— Aš esu draugas pirmas buvusiu pas tave dvasių; mano vardas Pasiryžimas.

— Ką tu nuo manęs nori? — paklausiau aš.

— Aš noriu, kad tu mane pasiimtum sau, už savo gyvenimo padėjęją — atsakė man.

Aš vėl ilgai mąščiau, paskui tariu: — buk mano gyvenimo padėjęju.

— Gerai, kad mane pasiėmiai — tarė man dvasia ir kalbėjo toliaus:

— Anos dvi dvasios, kurias tu pavarei šalin, butų buvusios tau netaip kantrios, koks aš busiu, bet jos tave butų nuvedusios tuėtybių keliais. Jeigu tu butum pasiėmęs sau Progą, ji visuomet butų liepus tau tikėti tik jai vienai. Ir tu butum tikėjęs jai ir laukęs per visą savo gyvenimą visko pasitaikant. Tu butum tuščiai užbaigęs visą savo amžį. Jeigu tu butum pasiėmęs sau Likimą, jis tuomi butų nusipirkęs tave ant amžių ir butų paskyręs tave j gyvenimo paliegių eiles. Aš gi tau busiu rustus ir nekantrus ir tu daug del manęs turėsi nukęsti, bet aš tave nenuvesiu tuščiais gyvenimo takais.

Ir tokie jo žodžiai pakuteno mano širdį ir aš pabadau iš tų svajonių miego, bet varpų gaudimo jau nebuvo girdėti, tik visur buvo tylu, ramu.

Antanas K. Losius.

Athol, Mass.

Jadviga Szezawinska.

## Naudingo žmogaus gyvenimas.

(Pagal lenkiško sudėjo M. Untulis.)

(Tąsa.)

Saviškius, svetimų pinigais paviliotas išbėgiau Lenkijon, Rusijon ar kitur kur. Ne! aš neparsiduosiu ir svetimiems netarnausiu. Pirmiausis reikalas — grįžti pas tėvus ir atlyginti padarytą jiems skolą. Manes laukia tėviškė...“

Visi mokintojai pagyrė Jurgio norą tarnauti saviškiams ir širdingai su juomi atsisveikino. Jurgio džiaugsmams nebuvo galo.

— Štai ką gali padaryti tvirtas noras — mąstė sau Jurgis — ko norėjau tą pasiekiau. Išmokau sodininkystės, pienininkavimo ir bitininkystės, dar pažinsiu ukį praktiškai, ne vien iš knygų. Trejetą mėnesių pasivažinėjęs po geresnius ukius grįšiu namo, kas man pinigų beliks nusipirksiu knygų. Koks bus tėvo džiaugsmas kai pamatys gerai daręs mane mokslus išleidęs. Ir kaimynai turbut leis savo vaikus mokinties. —

Jurgis grįžo prie savųjų.

Ilgus 3 mėnesius išbuvo Jurgis bepraktikuodamas viename ukj. Artinosi laukiamoji grįžimo diena. Prisimindamas namiškius jautė linksmybę, bet drauge baimę ir abejojimą be pavyks jo sumanymai ir troškimas patarnauti savo parapijai. Jurgis norėjo pradžiuginti tėvelius, todėl nedavė žinios apie savo grįžimą.

Jurgio važiuojamas traukinys sustojo stotyj. Smiltininkus buvo dar 3 mylios kelio. Pietų laiku artinosi j gimtąjį sodžių. Kai išvydo gerai pažįstamus laukus, mišką, pievas, kurių taip buvo pasilgęs, širdis emė smarkiau tvakseti. Lengviau čia buvo kvėpuoti, sveikesnis oras, gražesnis pašalys. Buvo kaitra, dangus šviesus ir linksmas. O Jurgiui buvo dar linksmiau! tiek džiaugsmo tikėjosi prie savųjų... Išto laiku išvydo tėvą laukuose besidarbuojantį ir vienu traukiu nubėgo pas jį, apsikabinęs bučiavo savo gimdytoją. Andrius žodžio išstarti negalėjo nusistebėjimo ir linksmybės apimtas. Ašaros tik riedėjo seniui per skruostus, nes pasilgęs buvo mylimojo sunaus. O kiek buvo džiaugsmo motinai ir (Toliaus bus.)

Adomas Juodasai.

## VĖTRA.\*

I.

Nuo jurių baidi vėtra pakilo,  
Ir ažuolus verčia jau šilo,  
Ir pušį laužo ir eglę griauana,  
Ir obelį žydinčią jauną.

Dangus aptemo, jau apsiniaukė,  
O žmonės išganyto laukė:  
Nors vėtra siautė, lietus tikėjosi,  
Kad augtų jiems brangios idėjos;

Kad vėtra mišką jiems išvalytų  
Nuo medžių sausų, išvartytų,  
O tamsios daunos apšviestų kelią...  
Bet vėtra tik blaškosi, šelia!

Tik verčia, griauana mėdžius ir murus  
Žaibais plačią erdvę užburus!  
Namus nuvertus ir šiaudus blaško!...  
Lietaus gi-nei lašo, nei taško.

II.

Ant kranto jau vėtra aprimo;  
Tik aidas liudniausio gaudimo  
Pakalnę aplankęs j kalnus keliauja, —  
Lyg skausmą kas pilstytų sauja.

Tamsybių dievaitė užleido  
Man nuostabią skarą ant veido  
Ir drebančiais pirštais akis palytėjus  
Man liepė vedžiot užnušėjus.

\*). Šios eilės prisištos iš Maskvos ligonbučio, kuriame autorius gydėsi po sužeidimo kovoje su austrais Karpatuose. Red.

Siela lyg apmirus, lyg miega,  
Bet kunas lyg pajautė jėgą,  
Ir kažinkur neša svyruojančios kojos... —  
Nykštukai pakalnėj kaporjos.

Nykštukai ir guldė ir gulė.  
Lavonus jų slėpė naktulė,  
Ironijos dėmė išbraizius ant veido, —  
Mirtis žvėriškumą atleido.

III.

Už tolimo kaimo, ties galva Karpatų,  
Aš krantą regėjau neaugstą, bet statų,  
Kanulės, nelaukdamos vėjo,  
Padangę ten daužė, stenėjo;

Nušvietusios erdvę, žaibais begrąsino,  
Ir ilgėsi mėtė j širdį vaicino;  
Gesino sužibusią viltį —  
Prie Laimės žadėjimų kilti.

IV.

Dangus apsiniaukęs j žemę žiurėjo,  
Kur vienplaukės galvos, bepurtomos  
vėjo,  
Nulinko, minčių apgalėtos,  
Nusviro, lyg vystančios mėtos.

Vėl mušis jų laukia; jis žada naktulė,  
Viliodamas gėlynan, kur broliai sugulė,  
Be varžančių pančių — be kuno,  
Laimingi žiedeliuose tuno.

Kariauti gi — liudna ir sunku ir šalta:  
Jau žemė skarelę užsimetė baltą;  
Jau širdį paniekimo kraujas.  
O mušiai tik eina, — vėl naujas.

Maldelė užbaigę, jausmus užgesinę  
Mes leidomės eiti j kovą naktine.  
Nuo pikto šrapnelių sprogimo  
Širdis apsverkus nerimo;

Nuo sauso šaudyklių tretėjimo aido  
Išrodė, jog protą nesąmonė baido:  
Kareiviai neapkenčia karės;  
Bet kas-gi kariauti juos varo?...

V.

Sužibus pašvaistė užklupo kaimiečius,  
Vien dumais paleido jų trobas, jų  
kviečius.

Beširdė mirtis, nusijuokus,  
Išleido tamsybių apuokus:

Kanulės nemato, kareiviai apkurto, —  
Nesigaili brolių, nesigaili turto,  
Tik stumia varguolis varguoli  
J šaltą j amžiną guolį...

Akmuo sutrupės ir lašas kraujo  
Mums kalba, jog nieko mes naujo  
Ainiams apreikštų krauju ligšioliai  
Istengt neįstengėme, broliai.

Girdžiu pabugęs, kaip skausmas rieda  
J nykstantį slepinį žiedą,  
Kaip šiltas kraujas bučiuoja žemę,  
Ir panieką Judos mums lemia!...

Čia didžios erdvės, tėvynė vėjo,  
Kalbėt slepiningai pradėjo.  
Liudna esybė, žvaigždės pabėrus,  
Sukniubo skausme pasinėrus.

J jos šešėlį, galingą, juodą  
Visados akordai suduoda, —  
Vien žodžiai skrenda, prasmė pakyla!...  
Ji žadina amžiną tylą. —

Iš karto man žaibas akįna tik žiebė —  
Sutrupo šrapnelė — ranka mano griebė  
Nuo smilkinio kažinką šiltą...  
Bet sąmonę mano apviltą

Jau nuostabios gaidos liuliavo, žavėjo,  
Lyg verkiančios stygos raminančio  
vėjo,  
Lyg pliumpsinčios bangos ritnelės —  
Prie kranto klegėdamos puolės...

VI.

Liudna esybė išgriautą miestą,  
Lyg vaizdą iš pažemių kviestą,  
Žvaigždėtu ploščium pridengus mąsto,  
Ir kažinkas jaučiama prasto.

### MANO ŽVILGSNYS.

Budamas socialistu nuo tų laikų, kuomet tik pradėjau orientuotis socialiniame gyvenime ir dirbdamas lietuvių apšvietos dirvoje, jokiu būdu negalėjau suprasti Ameikos lietuvių visuomenišką gyvenimą. Galop po septynių metų išgyvenimo šioje laisvoje šalyje mano protas šiek tiek patyrė, kame dalykas.

Kilus Europos karei šviesiai pamaciau dalykų stovį. Bet plačiau aiškinti tai neužsimoka, tamsoje klaidžiojanti vis vien mane nesu- pras, dar daugeliui negreit bus matomas dabartinis lietuvių ap- veerkimas padėjimas. Šiandien vieni inteligentai dirba trokšta gero, aukauja savo gyvastis del Lietuvos, o kiti rankas sukia į kešenių sau juokauja. Kas yra žmogui brangiausio, švenčiausio, tas viskas šiandien yra pašiepta. Šiandien juokiamasi iš tų, kurie bando augyti meilę, brolybę ir vienybę. Ir tai daro ne kas kitas kaip tik tie patys lietuviai. Ir ar galėtum žmogus tikėtis kad dvidešimtam šimtmečiui (dvidešimtas šimtmetis ar bent jo pradžia — tai dar didžiūmoje barbarizmo gadyne — Red.) rastųsi tokių žmonių. Rodos negalima ir tikėtis, kad viskas po juoda skriauste. Ir matosi tikrai vienintelis dievas dolaris. Bet jei ir naujoji gadyne prasideda doleriui ir paminimo po kojų visko kas yra prakilnu, tai ko gi belaukti ateityje. Ko gali Lietuva laukti nuo savo vaiku, kokiais jie nebutų, ar socialistais ar tautiečiais ar klerikalais, kuomet jie pykstasi už tušią pelų maišą.

Budamas Lietuvoje šiek tiek apsipazinau su Lietuvos socialistais. Ir kaip nei žiūrėjan į juos, nieko nemačiau blogo; tai žmonės kovojanti prieš kapitalą už lietuvių darbininkų gerovę. Vieno ko Lietuvos socialistai trokšta, tai kad pranyktų lietuvių darbininkų skurdas. Jei pasiskaityti visų tautų socialistų raštus, tai pamatysime, kad jie to pačio trokšta, bet visų šalių socialistai trokšta savo tėvynei laisvės. Bet mus Amerikos lietuviški socialistai, musų socialistų vadovai turi visai kitokius planus, jie turbut turi planus kaip nors pražudyti Lietuvą. Jei kitaip būtų tai kaip galėtų jie šmeižti tokius didvyrius kaip Basanavičia ar Šliupas, jug tiedu vyrai eina prieš nei už socializmo, jie nori kad Lietuva atbustų, kad Lietuva pakiltų, o neatbudusioje tautoje jug sunku praveisti kad ir socializmo idejas. Tad jie turėtų tik gerbti juos o ne niekinti. Jug niekindami tuos didvyrius socialistai patys save žemina.

Jei ne Dr-as Šliupas, ką mes šiandien Amerikoje turėtume, kokia būtų mūsų kultūra. Jug jis tukstančius lietuvių išgelbėjo nuo ištautėjimo, nuo polionizmo. O „Vietoje tokios tai aristokratijos, mes auklėjame aristokrati- ją iš lunatikų, idiotų, silpnapro- čių ir kriminalistų. Šie niekam netinkantys žmonės pasiekė ga- liausiu plačiausiu mišios skaičių — 500,000 lunatikų, — 80,000 kri- minalistų, 100,000 silpnapročių, 90,000 idiotų, 90,000 epileptikų — ir vis ta milžiniška minia dvasišku ir kuniškų nuskurėlių, su pagalba be mažiausios domos daleidžiama apsviedimų ir kitokių išsigimimų — butų, dauginasi, daug smarkiau, negu geroji dalis šalies žmonių. — „Abiejuose šiuose atvėjuse de- lei genterkės ir abelnai žmonijos pagerinimo yra moderniškas ke- lias — tai eugenika, kuri turėtų būti priverstinai šalyje įvesta.

„Tad ar ne laikas susiprasti. Lai- kas patiems socialistams pamaty- ti savo paklaidas ir jas kiek ga- lint taisyti. Jug geriau vėliau negu niekad. P. K.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse. Kaip kuriuose at- skiruose miestuose eugenika jau net ir praktikuojama. Supranta- ma, greituoju eugenikumo įvesti bile šalyje ar valstijoje nėra ga- lima. Vienok tas klausimas yra jau arti priinkimo ir galima grei- toje ateityje, pasidėkavojant eu- geniškių draugijų pastangoms, susilaukti to puikaus ir vienintė- lio šalies ir abelnos žmonijos pa- gerinimo budo.

Vis labjans ir labjans pasimato šalies (anot daktaro Kellogg, la- bjausiai iš aristokratijos pusės) žmonių doriškas ir fiziškas puo- limas bei silpnėjimas, kurią vai- kai perima nuo savo jau taip iš- žygimusių tėvų. Tas tikras yra pavojus. Ir nedovanai Dr-as Kel- logg šaukia, kad Amerikai — „mums reikia tikros aristokrati- jos,“ nes, nors rubai žmonių iš- rodo neprastai, bet ištikro žmo- nės yra visais atžvilgiais nesveiki, kuniški ir protiški nusilpėliai.

Vienok aiškiausiai permatoma, jog žmoniją iš jos dabartinio laips- nio galima pakelti ir su eugenikos pagalba pastatyti lygiais „net su Olympijos dievais!“ — kurie, pa- gal graikų mytologijos padavi- mus, buvo tai pavyzdinčio gražu- mo, dorumo, išmanymo ir tvirtu- mo asmenis.

Paprasciausias eugenikos prakti- kavimas yra sitokis: šalis, tauta arba valstija turėtų įvesti priver- tiną eugenišką apsviedimą. Ypa- tos, norinčios apsviesti, turėtų būti visais atžvilgiais gydytojų apžiurimos ir peregzamenuojamos apie tinkamumą į tokį apsviedim- mą, ar sveiki kuniškai ir protiš- kai — viskas ko, galima sakyti, pageidaujama. Tik pilnai atsa- kabiškas eugenikos reikalavimams tebutų galima prileisti prie apsvi- edimo.

Prie to, biednesnių tokių euge- niškų šeimynų palaikymui, valsti- jos turėtų būti nuskirta propor- cionališka pensija. Pasidėkavojant tam, kiekvienas pagal išgalę stengtųsi palaikyti save pilname ir sveikame stovyje, kad nelikti atme tu iš žmonių tar- po.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse. Kaip kuriuose at- skiruose miestuose eugenika jau net ir praktikuojama. Supranta- ma, greituoju eugenikumo įvesti bile šalyje ar valstijoje nėra ga- lima. Vienok tas klausimas yra jau arti priinkimo ir galima grei- toje ateityje, pasidėkavojant eu- geniškių draugijų pastangoms, susilaukti to puikaus ir vienintė- lio šalies ir abelnos žmonijos pa- gerinimo budo.

Vis labjans ir labjans pasimato šalies (anot daktaro Kellogg, la- bjausiai iš aristokratijos pusės) žmonių doriškas ir fiziškas puo- limas bei silpnėjimas, kurią vai- kai perima nuo savo jau taip iš- žygimusių tėvų. Tas tikras yra pavojus. Ir nedovanai Dr-as Kel- logg šaukia, kad Amerikai — „mums reikia tikros aristokrati- jos,“ nes, nors rubai žmonių iš- rodo neprastai, bet ištikro žmo- nės yra visais atžvilgiais nesveiki, kuniški ir protiški nusilpėliai.

Vienok aiškiausiai permatoma, jog žmoniją iš jos dabartinio laips- nio galima pakelti ir su eugenikos pagalba pastatyti lygiais „net su Olympijos dievais!“ — kurie, pa- gal graikų mytologijos padavi- mus, buvo tai pavyzdinčio gražu- mo, dorumo, išmanymo ir tvirtu- mo asmenis.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse. Kaip kuriuose at- skiruose miestuose eugenika jau net ir praktikuojama. Supranta- ma, greituoju eugenikumo įvesti bile šalyje ar valstijoje nėra ga- lima. Vienok tas klausimas yra jau arti priinkimo ir galima grei- toje ateityje, pasidėkavojant eu- geniškių draugijų pastangoms, susilaukti to puikaus ir vienintė- lio šalies ir abelnos žmonijos pa- gerinimo budo.

Vis labjans ir labjans pasimato šalies (anot daktaro Kellogg, la- bjausiai iš aristokratijos pusės) žmonių doriškas ir fiziškas puo- limas bei silpnėjimas, kurią vai- kai perima nuo savo jau taip iš- žygimusių tėvų. Tas tikras yra pavojus. Ir nedovanai Dr-as Kel- logg šaukia, kad Amerikai — „mums reikia tikros aristokrati- jos,“ nes, nors rubai žmonių iš- rodo neprastai, bet ištikro žmo- nės yra visais atžvilgiais nesveiki, kuniški ir protiški nusilpėliai.

Vienok aiškiausiai permatoma, jog žmoniją iš jos dabartinio laips- nio galima pakelti ir su eugenikos pagalba pastatyti lygiais „net su Olympijos dievais!“ — kurie, pa- gal graikų mytologijos padavi- mus, buvo tai pavyzdinčio gražu- mo, dorumo, išmanymo ir tvirtu- mo asmenis.

Paprasciausias eugenikos prakti- kavimas yra sitokis: šalis, tauta arba valstija turėtų įvesti priver- tiną eugenišką apsviedimą. Ypa- tos, norinčios apsviesti, turėtų būti visais atžvilgiais gydytojų apžiurimos ir peregzamenuojamos apie tinkamumą į tokį apsviedim- mą, ar sveiki kuniškai ir protiš- kai — viskas ko, galima sakyti, pageidaujama. Tik pilnai atsa- kabiškas eugenikos reikalavimams tebutų galima prileisti prie apsvi- edimo.

Prie to, biednesnių tokių euge- niškų šeimynų palaikymui, valsti- jos turėtų būti nuskirta propor- cionališka pensija. Pasidėkavojant tam, kiekvienas pagal išgalę stengtųsi palaikyti save pilname ir sveikame stovyje, kad nelikti atme tu iš žmonių tar- po.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse. Kaip kuriuose at- skiruose miestuose eugenika jau net ir praktikuojama. Supranta- ma, greituoju eugenikumo įvesti bile šalyje ar valstijoje nėra ga- lima. Vienok tas klausimas yra jau arti priinkimo ir galima grei- toje ateityje, pasidėkavojant eu- geniškių draugijų pastangoms, susilaukti to puikaus ir vienintė- lio šalies ir abelnos žmonijos pa- gerinimo budo.

Vis labjans ir labjans pasimato šalies (anot daktaro Kellogg, la- bjausiai iš aristokratijos pusės) žmonių doriškas ir fiziškas puo- limas bei silpnėjimas, kurią vai- kai perima nuo savo jau taip iš- žygimusių tėvų. Tas tikras yra pavojus. Ir nedovanai Dr-as Kel- logg šaukia, kad Amerikai — „mums reikia tikros aristokrati- jos,“ nes, nors rubai žmonių iš- rodo neprastai, bet ištikro žmo- nės yra visais atžvilgiais nesveiki, kuniški ir protiški nusilpėliai.

Vienok aiškiausiai permatoma, jog žmoniją iš jos dabartinio laips- nio galima pakelti ir su eugenikos pagalba pastatyti lygiais „net su Olympijos dievais!“ — kurie, pa- gal graikų mytologijos padavi- mus, buvo tai pavyzdinčio gražu- mo, dorumo, išmanymo ir tvirtu- mo asmenis.

Paprasciausias eugenikos prakti- kavimas yra sitokis: šalis, tauta arba valstija turėtų įvesti priver- tiną eugenišką apsviedimą. Ypa- tos, norinčios apsviesti, turėtų būti visais atžvilgiais gydytojų apžiurimos ir peregzamenuojamos apie tinkamumą į tokį apsviedim- mą, ar sveiki kuniškai ir protiš- kai — viskas ko, galima sakyti, pageidaujama. Tik pilnai atsa- kabiškas eugenikos reikalavimams tebutų galima prileisti prie apsvi- edimo.

Prie to, biednesnių tokių euge- niškų šeimynų palaikymui, valsti- jos turėtų būti nuskirta propor- cionališka pensija. Pasidėkavojant tam, kiekvienas pagal išgalę stengtųsi palaikyti save pilname ir sveikame stovyje, kad nelikti atme tu iš žmonių tar- po.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse. Kaip kuriuose at- skiruose miestuose eugenika jau net ir praktikuojama. Supranta- ma, greituoju eugenikumo įvesti bile šalyje ar valstijoje nėra ga- lima. Vienok tas klausimas yra jau arti priinkimo ir galima grei- toje ateityje, pasidėkavojant eu- geniškių draugijų pastangoms, susilaukti to puikaus ir vienintė- lio šalies ir abelnos žmonijos pa- gerinimo budo.

Vis labjans ir labjans pasimato šalies (anot daktaro Kellogg, la- bjausiai iš aristokratijos pusės) žmonių doriškas ir fiziškas puo- limas bei silpnėjimas, kurią vai- kai perima nuo savo jau taip iš- žygimusių tėvų. Tas tikras yra pavojus. Ir nedovanai Dr-as Kel- logg šaukia, kad Amerikai — „mums reikia tikros aristokrati- jos,“ nes, nors rubai žmonių iš- rodo neprastai, bet ištikro žmo- nės yra visais atžvilgiais nesveiki, kuniški ir protiški nusilpėliai.

Vienok aiškiausiai permatoma, jog žmoniją iš jos dabartinio laips- nio galima pakelti ir su eugenikos pagalba pastatyti lygiais „net su Olympijos dievais!“ — kurie, pa- gal graikų mytologijos padavi- mus, buvo tai pavyzdinčio gražu- mo, dorumo, išmanymo ir tvirtu- mo asmenis.

Paprasciausias eugenikos prakti- kavimas yra sitokis: šalis, tauta arba valstija turėtų įvesti priver- tiną eugenišką apsviedimą. Ypa- tos, norinčios apsviesti, turėtų būti visais atžvilgiais gydytojų apžiurimos ir peregzamenuojamos apie tinkamumą į tokį apsviedim- mą, ar sveiki kuniškai ir protiš- kai — viskas ko, galima sakyti, pageidaujama. Tik pilnai atsa- kabiškas eugenikos reikalavimams tebutų galima prileisti prie apsvi- edimo.

Prie to, biednesnių tokių euge- niškų šeimynų palaikymui, valsti- jos turėtų būti nuskirta propor- cionališka pensija. Pasidėkavojant tam, kiekvienas pagal išgalę stengtųsi palaikyti save pilname ir sveikame stovyje, kad nelikti atme tu iš žmonių tar- po.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse. Kaip kuriuose at- skiruose miestuose eugenika jau net ir praktikuojama. Supranta- ma, greituoju eugenikumo įvesti bile šalyje ar valstijoje nėra ga- lima. Vienok tas klausimas yra jau arti priinkimo ir galima grei- toje ateityje, pasidėkavojant eu- geniškių draugijų pastangoms, susilaukti to puikaus ir vienintė- lio šalies ir abelnos žmonijos pa- gerinimo budo.

Vis labjans ir labjans pasimato šalies (anot daktaro Kellogg, la- bjausiai iš aristokratijos pusės) žmonių doriškas ir fiziškas puo- limas bei silpnėjimas, kurią vai- kai perima nuo savo jau taip iš- žygimusių tėvų. Tas tikras yra pavojus. Ir nedovanai Dr-as Kel- logg šaukia, kad Amerikai — „mums reikia tikros aristokrati- jos,“ nes, nors rubai žmonių iš- rodo neprastai, bet ištikro žmo- nės yra visais atžvilgiais nesveiki, kuniški ir protiški nusilpėliai.

Vienok aiškiausiai permatoma, jog žmoniją iš jos dabartinio laips- nio galima pakelti ir su eugenikos pagalba pastatyti lygiais „net su Olympijos dievais!“ — kurie, pa- gal graikų mytologijos padavi- mus, buvo tai pavyzdinčio gražu- mo, dorumo, išmanymo ir tvirtu- mo asmenis.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse. Kaip kuriuose at- skiruose miestuose eugenika jau net ir praktikuojama. Supranta- ma, greituoju eugenikumo įvesti bile šalyje ar valstijoje nėra ga- lima. Vienok tas klausimas yra jau arti priinkimo ir galima grei- toje ateityje, pasidėkavojant eu- geniškių draugijų pastangoms, susilaukti to puikaus ir vienintė- lio šalies ir abelnos žmonijos pa- gerinimo budo.

Vis labjans ir labjans pasimato šalies (anot daktaro Kellogg, la- bjausiai iš aristokratijos pusės) žmonių doriškas ir fiziškas puo- limas bei silpnėjimas, kurią vai- kai perima nuo savo jau taip iš- žygimusių tėvų. Tas tikras yra pavojus. Ir nedovanai Dr-as Kel- logg šaukia, kad Amerikai — „mums reikia tikros aristokrati- jos,“ nes, nors rubai žmonių iš- rodo neprastai, bet ištikro žmo- nės yra visais atžvilgiais nesveiki, kuniški ir protiški nusilpėliai.

Vienok aiškiausiai permatoma, jog žmoniją iš jos dabartinio laips- nio galima pakelti ir su eugenikos pagalba pastatyti lygiais „net su Olympijos dievais!“ — kurie, pa- gal graikų mytologijos padavi- mus, buvo tai pavyzdinčio gražu- mo, dorumo, išmanymo ir tvirtu- mo asmenis.

Paprasciausias eugenikos prakti- kavimas yra sitokis: šalis, tauta arba valstija turėtų įvesti priver- tiną eugenišką apsviedimą. Ypa- tos, norinčios apsviesti, turėtų būti visais atžvilgiais gydytojų apžiurimos ir peregzamenuojamos apie tinkamumą į tokį apsviedim- mą, ar sveiki kuniškai ir protiš- kai — viskas ko, galima sakyti, pageidaujama. Tik pilnai atsa- kabiškas eugenikos reikalavimams tebutų galima prileisti prie apsvi- edimo.

Prie to, biednesnių tokių euge- niškų šeimynų palaikymui, valsti- jos turėtų būti nuskirta propor- cionališka pensija. Pasidėkavojant tam, kiekvienas pagal išgalę stengtųsi palaikyti save pilname ir sveikame stovyje, kad nelikti atme tu iš žmonių tar- po.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse. Kaip kuriuose at- skiruose miestuose eugenika jau net ir praktikuojama. Supranta- ma, greituoju eugenikumo įvesti bile šalyje ar valstijoje nėra ga- lima. Vienok tas klausimas yra jau arti priinkimo ir galima grei- toje ateityje, pasidėkavojant eu- geniškių draugijų pastangoms, susilaukti to puikaus ir vienintė- lio šalies ir abelnos žmonijos pa- gerinimo budo.

Vis labjans ir labjans pasimato šalies (anot daktaro Kellogg, la- bjausiai iš aristokratijos pusės) žmonių doriškas ir fiziškas puo- limas bei silpnėjimas, kurią vai- kai perima nuo savo jau taip iš- žygimusių tėvų. Tas tikras yra pavojus. Ir nedovanai Dr-as Kel- logg šaukia, kad Amerikai — „mums reikia tikros aristokrati- jos,“ nes, nors rubai žmonių iš- rodo neprastai, bet ištikro žmo- nės yra visais atžvilgiais nesveiki, kuniški ir protiški nusilpėliai.

Vienok aiškiausiai permatoma, jog žmoniją iš jos dabartinio laips- nio galima pakelti ir su eugenikos pagalba pastatyti lygiais „net su Olympijos dievais!“ — kurie, pa- gal graikų mytologijos padavi- mus, buvo tai pavyzdinčio gražu- mo, dorumo, išmanymo ir tvirtu- mo asmenis.

Paprasciausias eugenikos prakti- kavimas yra sitokis: šalis, tauta arba valstija turėtų įvesti priver- tiną eugenišką apsviedimą. Ypa- tos, norinčios apsviesti, turėtų būti visais atžvilgiais gydytojų apžiurimos ir peregzamenuojamos apie tinkamumą į tokį apsviedim- mą, ar sveiki kuniškai ir protiš- kai — viskas ko, galima sakyti, pageidaujama. Tik pilnai atsa- kabiškas eugenikos reikalavimams tebutų galima prileisti prie apsvi- edimo.

Prie to, biednesnių tokių euge- niškų šeimynų palaikymui, valsti- jos turėtų būti nuskirta propor- cionališka pensija. Pasidėkavojant tam, kiekvienas pagal išgalę stengtųsi palaikyti save pilname ir sveikame stovyje, kad nelikti atme tu iš žmonių tar- po.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse. Kaip kuriuose at- skiruose miestuose eugenika jau net ir praktikuojama. Supranta- ma, greituoju eugenikumo įvesti bile šalyje ar valstijoje nėra ga- lima. Vienok tas klausimas yra jau arti priinkimo ir galima grei- toje ateityje, pasidėkavojant eu- geniškių draugijų pastangoms, susilaukti to puikaus ir vienintė- lio šalies ir abelnos žmonijos pa- gerinimo budo.

Vis labjans ir labjans pasimato šalies (anot daktaro Kellogg, la- bjausiai iš aristokratijos pusės) žmonių doriškas ir fiziškas puo- limas bei silpnėjimas, kurią vai- kai perima nuo savo jau taip iš- žygimusių tėvų. Tas tikras yra pavojus. Ir nedovanai Dr-as Kel- logg šaukia, kad Amerikai — „mums reikia tikros aristokrati- jos,“ nes, nors rubai žmonių iš- rodo neprastai, bet ištikro žmo- nės yra visais atžvilgiais nesveiki, kuniški ir protiški nusilpėliai.

Vienok aiškiausiai permatoma, jog žmoniją iš jos dabartinio laips- nio galima pakelti ir su eugenikos pagalba pastatyti lygiais „net su Olympijos dievais!“ — kurie, pa- gal graikų mytologijos padavi- mus, buvo tai pavyzdinčio gražu- mo, dorumo, išmanymo ir tvirtu- mo asmenis.

Paprasciausias eugenikos prakti- kavimas yra sitokis: šalis, tauta arba valstija turėtų įvesti priver- tiną eugenišką apsviedimą. Ypa- tos, norinčios apsviesti, turėtų būti visais atžvilgiais gydytojų apžiurimos ir peregzamenuojamos apie tinkamumą į tokį apsviedim- mą, ar sveiki kuniškai ir protiš- kai — viskas ko, galima sakyti, pageidaujama. Tik pilnai atsa- kabiškas eugenikos reikalavimams tebutų galima prileisti prie apsvi- edimo.

Prie to, biednesnių tokių euge- niškų šeimynų palaikymui, valsti- jos turėtų būti nuskirta propor- cionališka pensija. Pasidėkavojant tam, kiekvienas pagal išgalę stengtųsi palaikyti save pilname ir sveikame stovyje, kad nelikti atme tu iš žmonių tar- po.

Na, ir bėgyje penkių dešimtų metų — kokius gentkartes mes sulaukume?... Bet kodėl žmonija pačios žmo- nijos pagerinimo klausime taip la- bai užsilikus? — Jug puolimas a- bipusiškuoju žmonių stoviu apsi- reišė senai, senai. — To nesu- prantama. Paėmus žmones iš kitos pusės praktiškojo jų gyvenimo, mes ži- nome, kaip kiekvienas ukininkas stengiasi ir pagerina greitu laiku savo gyvulius, augalų, daržovių, veislę, surinkdamas sveikus ir tvir- tus gyvulius bei geresnės ryšies sėklas; kiekvienas sodininkas sten- giasi ir pagerina savo sodne me- džius įskiepdamas juos geresnių medžių ir gerų vaisių šakutėmis. Ir tt.

Ar ne puikus? Eugenika — tai paskučiausias, kokis pakilo, žmonijos pagerini- mu, sumanymas, kuris, ir, bene bus ir vienas iš geriausių. Visuose civilizuose šalyse tas eugenikos budas jau plačiai ži- nomas. Ne kuriose šalyse (jų tarpe ir Suvenytos Valstijos) kar- tas nuo karto tam tikros eugeniš- kosios draugijos turi savo susirin- kimus, kuriuose plačiai to klau- simo reikalingumas apkalbama, o načiai stengiasi jį pribrendint žmo- nių mintyse.

Dabar veikiančių kareivių Francuzijoj yra apie 1,000,000; Dardaneliuose 150,000. Francuzija negal statyti daugiaus vyrų į mušio eiles-dėlei stokes patronų.

4). Tikro Rusijos kariškų laivų skaičius paduoti negalime, nes dabar, karės laike, prekybos laivai ir laivukai tapo apginkluoti ir tokiu būdu skaičius padidėjęs, bet nėra surašūose.

Didieji Rusijos kariški laivai sekanti:

Kinburn, 32,000 tonų didumo; 66,000 arklių pajėgos; 27 mylių greitumo valandoje; kaštuoja \$18,000,000; turi 12 kanuolių po 14 colių kulku storumo ir 25 mažesnes kanuoles.

Gangut, 23,000 tonų didumo; 42,000 arklių pajėgos; 23 mylių greitumo valandoje; kaštuoja \$14,000,000; turi 12 kanuolių po 12 colių kulku storumo ir 19 mažesnių kanuolių.

Petropavlovsk, Poltava ir Sevastopol lygus kaip Gangutas.

Kitų mažesnių laivų vardai: Aleksander III; Ekatarina II; Maria, Imperator Pavel I; Andrei Piervozvanij, Slava, Tri Sviatitelia, Cesarevicz, Panteleimon, Estafij, Joan Zlatonst, Georgij Pobiednosec, Sinope, Rostislav ir Aleksander II.

5). Kiek Rusija turi povandeninių laivų (narunų) nežinoma. Bet Baltijurėje yra keletas Anglijos narunų, kaip tai Rygos intakoje, Helsingforsio ir Petrogrado.

6). Vokiški kariški laivai „Breslau“ ir „Goeben“ nusūsti į Turkijos vandenį (nors garsinta, jog Vokietija juos pardavė Turkijai), pagal laikraščiu pranešimus abu nuskandinti esą. „Goeben“ nuskandintas tapo Juodoje jūroje per anglišką naruną, o „Breslau“ nuskandintas tapęs Marmora jūroje arti Konstantinopolio, taipgi per anglų naruną.

Gerbiama „V. L.“ Redak!

Aš norėčiau žinoti visas didesnes karės praėjusio šimtmečio ir skaitliu gyventojų kovojusių šalių. Tas bus ne vien man gera žinoti, bet ir visiems skaitytojams.

ATSAKYMAS:

Septynių metų karė kilo dėl nesutaikymo Austrijos, Francijos, Rusijos, Švedijos ir Saksonijos su Prūsija. Tos penkios šalys kovavo su Fricu Didžiuoju, norėdamos sukursti jo galybę. Prūsijai tada gelbėjo Anglija. Toji karė tęsėsi nuo 1756 iki 1763.

Gyventojų tame laike turėjo: Prūsija 4,110,000, Anglija 9,561,000, Francuzija 25,000,000, Rusija 26,800,000, Austrija 20,200,000, Švedija 2,025,000.

Visos tos šalys nesumušė Didžiojo Fricio ir vokiečiai juoni labai didžiuojasi.

Napoleoniškosios arba francuzų karės buvo 1793-1815 metuose prieš Angliją, Austriją, Prūsiją, Portugaliją, Španiją Sardiniją ir Rusiją. — Napoleonas išvarė anglius iš Francuzijos 1793 metuose, bet angliai sumušė francuzus pas Waterloo 1815 m.

Gyventojų skaičius: 1815 m. Prūsijos 7,920,000, 1810 m. Austrijos 22,420,000, 1811 m. Anglijos 17,927,000, 1803 m. Ispanijos 10,351,000, 1803 m. Francuzos 29,000,000, 1820 m. Rusijos 51,500,000. Krimo karė buvo 1854-56 metuose kur Anglija, Francuzija, Sardinija ir Turkija kovojo prieš Rusiją.

Gyventojų skaičius: 1851 m. Anglijos 27,534,000, 1851 m. Francuzos 35,783,000, 1858 m. Rusijos 64,096,000.

Vokietijos-Francijos karė buvo 1870-1871 metuose. — Vokietija (jau susijungę teutonų valstijos į vieną Vokietiją) gyventojų turėjo 41,060,000; Francuzija 37,013,000.

Chinų-Japonijos karė buvo 1894-95 metuose.

Gyventojų skaičius: Chinija 402,680,000, Japonija 39,607,234.

Burų-Anglijos karė buvo 1899 m.

Gyventojų skaičius: Transvalio 800,000, Orange 133,518, Anglijos 37,888,439.

Japonijos-Rusijos karė 1904-5 m.

Gyventojų skaičius: Rusijos 129,004,514, Japonijos 44,260,604, Italijos-Turkijos karė 1913 m.

Gyventojų skaičius: Italijos 35,240,000, Tripolio 1,000,000, Turkijos 21,000,000.

Balkanų-Turkijos ir Bulgarijos-Balkanų karė 1912-13 m.

Gyventojų skaičius: Turkijos 21,274,000, Bulgarija 4,755,000, Serbija 4,600,000, Graikija 4,500,000, Rumunija 7,520,000, Juodkalnija 520,000.

Pradžioje šios karės 1912 m. prieš Turkiją kovojo Bulgarija, Serbija, Graikija ir Juodkalnija. Liepos mėn. 1913 m. Bulgarija kovojo prieš Serbiją, Graikiją Juodkalnija ir Rumuniją.

T.M.D. REIKALAI.

LITERATISKOJO TMD. KOMITETO PRANEŠIMAS.

Šiomis dienomis Literatiskasai TMD. Komitetas pridavė TMD. prezidentui, Dr. A. Zimontui, raportą, iš kurio matyti, kad mūsų organizacijos nariai neturės progos skūstis ant raštų trukumo: rengiama spaudon visa eilė naujų idomųjų ir didžiai naudingų raštų, kuriais mūsų draugijos nariai tikrai galės pasidžiaugti.

Literatiskojo Komiteto raportas skamba sekančiai: Dr. A. Zimontui, TMD. prezidentui.

Gerbiama! p. Prezidente: Siuomi, vardan TMD. Literatiskojo Komiteto turiu garbę pranešti Jūsų Malonybei apie Literatiskojo Komiteto veikimą.

Sulyg Jūsų išreikšto noro, Literatiskasai Komitetas pasirupino, kad nebutų jokios pertraukos mūsų draugijos raštų leidime ir tam tikslui yra prirengęs, arba rengia, visą eilę raštų, kuriuos galima bus pradėti spausdinti tuojau, užbaigus darbą prie dabar leidžiamųjų veikalų — „Sirdies“ ir „Motinos“.

Rengiamieji mūsų organizacijai raštai galima padalinti į tris grupes: 1) Raštai jau prirengti spaudai, 2) Raštai regiami spaudai ir 3) Raštai, kuriuos Literatiskasai Komitetas rengia igyti.

Pirma raštų grupė. — Literatiskasai Komitetas turi garbę pranešti, kad šiuom laiku turi igijęs veikalą „Dvasios gyvenimo Mechanika“ — Dr. Garmans ir A. Rimkos prirengtas veikalas. Rankraštį galima skaityt pilnai prirengtu ir galima jį atiduot spaudon bile laiku. Veikalas yra rimtas ir turėtų užganėdinti ypatingai mėgėjus moksliskų raštų.

Esant reikalui, Literatiskasai Tėv. Myl. Draugijos Komitetas gali atiduoti spaudon dar vieną rankraštį, kuris taip pat yra pilnai spaudon priruoštas, — tai

„Bezdzionės“ — žingeidus ir naudingas paveiksluotas, populiariamoksliskas veikalėlis, priruoštas Šiaulių Moksleivių Kuopelės. Apie šitą veikalėlį, tačiau TMD. Lit. Komitetas nėra dar padaręs formalisko nutarimo. Apie jį noriu paminėti tik todėl, kad parodžius, jog esant veikalui, nepitruks ir pilnai priruoštų rankraščiu.

Antroji raštų grupė: — Apart paminėtų gatavų rankraščiu, Literatiskasai Komitetas turi pradėjęs darbą priruošimui keletu veikalų, kuriuos žadama leisti bėgyje ateinančių 1916 metų.

Tarp šitų veikalų pažymėtinas ypač vienas didelis ir mūsų nuomone didžiai naudingas ir žingeidus veikalas iš kurio pasidarys pora gerų tomy. Tai „Kulturos Istorija“.

Apart to, Lit. Komitetas taip pat pradėjo rengti kitą mažesni, bet nemažiau žingeidų veikalą — „Technikos stebuklai“. Abudu šie veikalai bus gausiai papuošti šimtais paveikslų ir jų leidimas atsies draugijai pusėtinau brangia. Šių veikalų rankraščiai bus priruošti spaudai apie ateinančius Naujus Metus.

Trečioji raštų grupė: — Šale to, Literatiskasai Komitetas rupinasi igijimui arba priruošimui visos eilės naujų raštų. Komitetas išdirbinėja tam tikrą projektą, tačiau darbas šiuom atveju nėra dar užbaigtas ir todėl kol-kas per ankstyva apie tai būtų kalbėti. Savo keliu, Lit. Komitetas mena ne pro šalį esant paminėti, kad jis pradėjo vesti tarybas igijimui žinomos lietuvių raštininkės Žemaitės raštų. Šiuos raštus, po redakcija žinomo mūsų kalbos žinovo p. Jablonskio, buvo pradėjęs leisti broliai Leonai Vilniuje. Tačiau, išistikus karėi, darbas tenai pasūtinai trukdosi, ir p. Leonas pasiūlė perimti nuo jo teises imnėtų raštų leidimo.

Literatiskasai Komitetas didžiai geistų tuos raštus igyti ir kuoveikiausia išleisti, ypač kad šis darbas prisidėtų prie paminėjimo šios mūsų gabios raštininkės p. Leonos atsakymą šiam reikalui. Literatiskasai Komitetas skaitys savo pareiga tuojuos apie tai duoti žinią Centro Valdybai.

Is to, kas augščiau paminėta, gerbiama! Prezidentas patėmysite, kad leidimas viršminėtų veikalų reikalavus pusėtinau didelių lėšų. Tačiauš Lit. Komitetas tiki si, kad mūsų gerbiama organizacijos kuopos ir nariai, pamatę naudingą ir didelį darbą, prie kurio mūsų Draugija vėl rengiasi, pasirupins, kad Literatiskojo Komiteto triusas nenuėit per niek ir kad viršminėti raštai kuogreičiausia galėtų pasirodyt.

Prie šios progos leiskite man, Gerbiama! Prezidente, išreikšti Jums širdingus linkėjimus Jūsų stropiame pasidaravime TMD. jos gerovei ir priimkite užtikrinimą pagarbos, su kuria pasilieka me

Vardan TMD. Lit. Komiteto B. K. Balutis, Lit. Kom. Pirmsėdis.

SIS-TAS APIE MUSŲ DRAUGIJĄ.

Pamenu, anais metais TMD. ženkleliai budavo didelėj madoj. Tankiai sutikdavai vyrus, įsiseigusius TMD. ženklelį. Net merginos, vieton saguėit, juos nešiodavo, nes mūsų draugijos ženklelis tikrai gražus, kad „ne sarmata“ jį ir parodyt. Bet dabar dang rečiau tenka matyt TMD. ženklelį. Pažįstu kelioliką tokių narių, kurie žinau kad ženklelį turi, bet nenešioja. Ar jau iš ma-

dos išėjo? Nešiokit ženklelius! Jie mūsų draugiją garsina.

„Lietuvoj“ pranešama, kad laike 22-ros TMD. kuopos susirinkimo Chicagoje, TMD. prezidentas, Dr. Zimontas, pranešė, jog visi nariai šiuosmet gaus tris leidinius, o ateinančiais metais gaus taip pat mažiausiai tris leidinius, tik jie bus daug didesni už šimetinius. Pasirupinkime, kad ir mūsų Draugija padidėtų.

Artistas-piešėjas, A. Dulbis padavė Centro Valdybai projektus piešinių „Sirdies“ apdarams. Centro Valdyba jau išrinko vieną ir atidavė jį piešėjui užbaigti.

Teko girdėti, kad Žemaičio spaustuvė, kuriai atiduota spausdinti didelį veikalą „Sirdis“, žada užbaigti savo darbą anksčiau negu kontrakte pažymėta. Su-lyg kontraktą, „Sirdis“ turėjo būti užbaigta iki 15 d. lapkričio. Spaustuvė tikisi užbaigt mažiausiai keliomis savaitėmis anksčiau.

Kas-žin kas pasidarė su mūsų Europiškėmis kuopomis. Turėjome tenai keletą kuopų, bet turbūt dabar laike karės pakriko. Anglijoj ir Škotijoj taipgi turėjome narių, bet apie juos nieko dabar negirdėt. Kas-žin ar negalėtų susitverti TMD. kuopos Pietinėj Amerikoj. Tenai, rodosi, yra lietuvių keliuose miestuose, o Buenos Aires'e yra net lietuviškų draugijų. Butų gerai, jeigu koks prakilnesnis vyras tenai sutvertų TMD. kuopelį.

PAŽIURĖJUS ATEITIN.

4-oji TMD. kuopa iš Brooklyno užkliudė savo susirinkime vieną labai svarbų dalyką. Kalbant apie TMD. ateitį, susirinkime ragina tvirtinti už darbo, auginti mūsų Draugiją, daugiaus knygų ir daugiaus jų spausdinti, nes sako, gal vėl prisieis mūsų Draugijai siūsti European kningas ir dalinti jas ten uždyką. O tai todėl, kad, po karės, sako, gal nebus už ką ten jų žmonėms nusipirkti.

Man ateina dar ir kita mintis. Aš bijausi, kad mums neprisieitų siūsti TMD. knygų po karėi taip, kaip jas siuntinėjome prieš atgavimą spaudos.

Dabar beveik visa Lietuva jau pakliuvo po vokiečių. Nors mes dar nežinome, kaip karė užsibaigs bet turime bet prisirengę ant visoko. Sakysime, kad visa Lietuva, arba didesnė jos dalis taptų prijungta prie Vokietijos. „Jau-nojoj Lietuvoj“ yra paduota žinių iš vokiškų laikraščiu, kad rašoma, jog vokiečiai apvaldė Lietuvą, rengiasi visą Lietuvos kraštą sugermanizuoti, t. y. suvokietinti. Visur sako jie, turės skambėti vokiška kalba. Nėra abejonės, kad jeigu Lietuva paklius vokiečiams, tai jie tą mėgins daryti, kaip darė Poznaniuje.

Taigi, ar ne prisieis tada mums amerikiečiams vėl dėti visas pastangas palaikymui lietuvių kalbos — ir lietuviystės?

Mūsų kraštas visas sunaikintas. Po karėi žmonėms visų pirmiausiai rūpės duonos reikalas, apie dvasinius reikalus neturės laiko nei ištekliaus rupintis. O jeigu dar prisieis ginti savo kalbą ir tautystę nuo stiprios germanizavimo, ar rusinimo politikos, tai aišku, kad kova bus sunki. Ištikro, mes iškalno turime permatyti kas gali atsitikti ir ant visoko turime but prisirengę. Ar šiaip, ar kitaip karė pasibaigs, mūsų Draugija turės siūsti knygų Europon uždyką. Žinoma, jų reikėtų siūsti tukstančius. Ar mes galime tą

padaryt? Kodėl ne! Tik stiprin kime savo draugiją, pieskime jon daugiaus narių. Ji atlieka didžiai naudingą darbą, o gal reikės atlikti dar didesnius darbus. Budris.

Aukos L. G. ir A. F.

LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIUS

Lakštas XXXV: Thorp, Wis., F. Mikolainis už markučių kniguotę N453 \$5.00, Richmond, Va., Uršulė Česnienė 1.00, Buvo lakšte XXXIV. 5,408.11

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.

Lakštas XXXVII: Brooklyn, N. Y. Dr. J. Valukas \$1.00, Buvo Lakšte XXXVI. 811.63

Už L. G. ir A. F. fin. sekt. J. O. Sėrvydą — P. Norkus.

JUOKU SKYRIUS.

Pasidaboję Petrogradu.

— Nu, Jonai, kaip tau patinka Petrogradas? — paklausė neseniai sostainėnė pribuvusio gan rimtos išvaizdos senukas.

— O, aš Petrogradu labai esu užganėdintu — labai malonus miestas: kokie namai, kokios gatvės, kokia upė Neva, — visur stebėtinai gražumas ir tvarka. Bet ypač man pasidaboję Petrogrado moteris — pastebėtinai jų malonumas: taip it limpa prie žmogaus. Perstatyk sau — einu vakar vakare gatve ir negaliu atminti, ant kokios gatvės mano viešbutis. Žiuriu — eina malonios išvaizdos moteris. Aš tuoj prišokau prie jos: — gerbiama! malonėkite man pasakyti ant kokios gatvės yra tokis ir tokis viešbutis. — Ir ką jūs sau manote: ji tuoj paėmė vežėją, kuris greit dastatė mudu kur reikia; poni ar panelė pasilikio su manim vakarieniauti ir visai nesiskubino apieisti mano kambarį. Siokios Petrogrado moteris... malonios moteris!.....

Trupučiai iš karės nuotikių.

Visi vokiečiai labai nobažnai pasimeldė paėmę Kauną ir Novo-Georgievską.

Rusai meldėsi prie Motinos Dievo Kazanskos, kad padėtų sumušti vokiečius.

Francuzijos kunigai armijoje laiko mišias ant pilnų skrynių kulčių ir prašo Dievo pagalbos sumušti vokiečius.

Vokiečiai kareiviai-katalikai Belgijoj užsilauko labai dievobaimingai. Kasdiena pasimeldžia paskui muša francuzus.

Vokiečiai prie savo poterių dardėjo: Gott straf England — Dieve nubausk Angliją.—Jeigu ne Anglija, tai vokiečiai jau būtų valdytojai viso svieto.

Krikštynos.

Rusai paėmę austrų tvirtovę Przemysl perkrickštijo ant „Permisl“ Nežine ar dabar austrai su vokiečiais, ar tą rusų krikštą patvirtins ar gal krikštys savaip?

Rusijos kunigaikštis Gagarinas Philadelphiaj pasakė, jog Rusija nepasiduos Vokietijai ir Austrijai, nedarys taikos iki neišvys

austrų ir vokiečių iš Rusijos. — Rusijoj dar ne nėra vokiečių; jie yra tiktai Lietuvoje ir Lenkijoj.

Vietinės Žinios

Išvažiavimas. Rugsėjo 6 d. lietuvių moterų draugija „Lelijos Žiedas“ rengia didelį išvažiavimą į Maple Grove giraitę. Išvažiavime bus gerų kalbėtojų sakomos prakalbos, dalyvaus deklamatoriai, bus ir kitoki pasilinksminimai. Tikimasi, kad šis išvažiavimas bus gan gražus ir todėl kviečiame visus skaitlingai atsilankyti. A. Sedakerskiūtė.

Naujas fondas. „Laisvė“ N69 garsina naują fondą. Tas fondas surengimui apvaikšiojimui pirmos gegužinės. Pradžią šiam fondui padarė „Lietuvių kelionei pašalpos draugija“ ir „Liet. draugijų sąjunga New Yorke“, surengdama tam tikrą išvažiavimą nuo kurio pelnas skiriamas minėtam fondan. Taigi minėtoms draugijoms labjauš rupi gegužinės apvaikšiojimas, negu gyvas Lietuvos šelpimo reikalas.

TMD. 3-čios kp. Susirinkimas. Pereitą pėtnyčios vakarą buvo TMDraugystės 3-čios kp. susirinkimas, kuriame apsvarstyta daug įvairių reikalų. Pažymėtinas ir pagirtinas vienas dalykas — tai nutarta surengti 10-metinį apvaikšiojimą didžiojo Vilniaus seimo susivaižavimo. Tam tikslui bus paimta viena geriausių sveitainių, bus sakyta prakalba, pakviesta chorai ir suloštas koks neilgas veikalas.

Šalip to dar TMD. kuopa laike žimos sezono rengs kas mėnuo trumpas paskaitas laike susirinkimų, kurie visuomet atsibus kas ketvirtą pėtnyčią kiekvieno mėnesio.

Gerbiami svečiai. Pereitą savaitę mūsų redakcijoje lankėsi gerbiamas St. Simkus. Pasikalbėjęs apie įvairius reikalus, jis išvažiavo Newarkan pas kun. Dabužinskį, kur jis laikiniais apsisitojęs. Taippat lankėsi ir p. S. Tananeviče „Kataliko“ leidėjas.

Bombą namuose. Pereitą savaitę ant 18-tos gatvės New Yorke plyšo nežine keno padėta bomba. To namo gyventojai didžiausiam išgastyje išbėgiojo. Niekas nenukentėjo.

Atkaklus vokietyš. New Yorke prie miesto rotušės tulas vokietyš laikė prakalbą prieš Suv. Valst. valdžią ir gyrė Kaizerį. Jam bekalbant pro šalį važiuvo vežimas papuoštas Amerikos veliavomis. Prakalbininkas šoko jas draskyti. Už tokį darbą minia butų ji ant vietos užmušusi, jei nebutų policistai laiku jį išgelbėję.

Pranešimas. Tėv. Myl. Dr. 3-čios kuopos valdyba nuosirdžiai prašo visų Brooklyno organizacijų nerengti jokio vakaro Subatoje Lapkričio 13 d. 1915 m., nes ji tą vakarą rengia 10-metinį apvaikšiojimą lietuvių politiskojo Vilniaus seimo. Rengiant kitoms organizacijoms tą pat vakarą tik užkenkia ir sau ir mums, nes publika išsiskaldo.

Teatras. Vietinė Lietuvių Kelionės Pašalpos Draugija statys ant scenos Tautiškame Name, 2 spalio, „Milijonai vandenyje.“

KRASOS DEŽUTĖ.

Šliburis. Jūsų brolio laiškas iš brailės su mielu noru indėsimė sekantini N. Aciu.



Geriausios 5c. Plain-End Cigaretai Amerikoje

Advertisement for ZIRA Cigarettes, featuring images of a fountain pen, a pocket knife, and a pocket watch, with text about coupons and prices.

Table listing various literary works and their authors, such as 'Is po Budelio Kalavijo ir Kajimas' and 'Isgriovimas Kauno Pilies'.

NAUJI RASTAI.

'Jaunoji Lietuva.' N4-5. 'Svijsa.' N9.

Apgarsinimai.

NEPAPRASTAS DALYKAS.

Ponia Suzanna Durkos parašė mums apie nepaprastą dalyką, ir mes jos laišką paduodame čia skaitytojams: 'Pranešu, kad vaistus apturėjau ir jau juos sunaudojau. Triner's American Elixir of Bitter Wine pagalbėjo man labai daug.'

PUIKIOS ATVIRUTĖS. Išleido Worcesterio Liet. šelp. Fondo Komitetas...

PAJIESKAU GERO VYRO. kuris apsimty prisidėti daly, prie mano Judančių Paveikslų biznio.

PARSIDUODA. Dry Goods, Stationary ir Čėveryku krautuve už labai priemamą kainą.

Povilas Kirelitis, Kostumieriskas Kriaucius. Siuvu naujas vyriškas drapanas.

Didžiausias Metinis Balias! Sv. Juozupo Draugystės, E. Cambridge, Mass. Atsibus Panedėlyj 6 Rugsėjo (Sept.), 1915 m.

Pajieskojimai. Pajieskau pusbroliu Mataušo ir Alfonso Meceliu.

Pajieskau savo sesers, Marijonos Dambrauskiutes, kuri pirm triju metu gyveno Brooklyne.

Reikalingas Vargonininkas mokantis vesti chorą atsakančiai del artesnių žinių malonėkite atsikreipti sekančiu adresu:

PARSIDUODA DU BIZNIAI. Bekarnė ir Saliumas, labai geroje vietoje su plačiu bizniu.

JONAS MATHUS (MATUZEVIČIUS) Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas SALIUNAS.

GEORGE MATULEVICH Lietuviškas Advokatas. Pabaigęs Tiesių Universitetą, užsiima vedimu provy visuose teismuose.

'VIENYBES LIETUVNINKU' KNYGYNE GAUNAMOS šios naujos knygos:

Table listing books in the 'VIENYBES LIETUVNINKU' collection, including 'Nuosavybės išsivystymas nuo nuožmybės iki civilizacijos' and 'Draugijos ir Organizmų Evoliucija'.

Visos sekančios knygos GALIMA GAUTI 'VIENYBES LIETUVNINKU' KNYGŲ KRAUTUVEJE

Table listing individual books for sale, such as 'Aisopo Pasakos', 'Darbas ir Jieva', and 'Moralybės išsivystymas'.

Dantistas. Klekvienas užganėdintas geru pataisymu! Gvarantuotas ant 20 metu!

Skaudėjimai Strėnose. Mr. Stephan Placko iš Marietta, N. Y., šitaip mums rašė: 'Man skaudėjo strėnos ir šonai ilgiau, kaip per penkis metus.'

J. J. PAUKSZTIS & CO. 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VIENATINĖ SVETAINĖ. 734-736-3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y. Galima užsisakyti Ballams, Mitingams ir Veselioms, (restuvėms).



Kam mokėti randas kitiems, kad patys galite būti savininkais.

Mes turime pardavimui didelį skaitlių Namų ir Lotų, Williamsburgo, Central Brooklyno, Maspetho, East New York, Jamaica. Brooklyno priemiesčiuose ir Paterson, N. J. Namų prekės nuo \$2,800.00 ir augstyn. Lotų prekės nuo \$250.00 ir augstyn. Namai ir Lotai parduoda pigiai su lengvomis išlygomis. Gera komunikacija visur.

Farmas parduodame New York, New Jersey ir Connecticut Valstijose.

Inšuriname namus, biznius ir rakandus (furniture) nuo ugnies, geriausiose kompanijose.

Turime gerus advokatus, kurie veda visokias provas su geriausiu pasisekimu.

Padarome ir palidijame visokius dokumentus. Dabar pigu stengkitės įgyti nuosavybę. Pavzdį galite imti kad ir nuo židų.

Su nurodytais reikalais kreipkitės pas:

Schegaus & Ambraziejus REAL ESTATE & INSURANCE COMMISSIONER OF DEEDS

808 Driggs Ave. 120 Grand St. Cor. So. 5th St. OFISAL- Telephone Tel. 4548 Greenpoint 2427 Greenpoint Brooklyn, N. Y.

Advokato pranešimas.

Pranešu lietuviams, kurie paduodate man provas, idant apraitytumėte kuoplačiausiai apie atitikimą koliestvos pirmoje grovatoje.

Aš esu tas pats, ką provoje M. Jurkonio prieš Lackawanna maiaų kompaniją išgrajinau \$50,000 ir J. Andriusio provoje prieš Readingo mainų kompaniją išgrajinau \$25,000 tarpe daugelio išgrajintų kitų provų.

(Advokatas)

B. S. Yankaus,

154 Nassau St., New York, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligų. JOSEPH LIPMAN, M. D. 314 E. 50th St., New York. OPISO VALANDOS: iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiuosiuoms ligoniams parupinam vieta, kol gydos. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsim ir duosime prietelišką rodą. Pataravimas visai pigus. Neuzmirskite mano antrašo. DR. J. LIPMAN, 314 E. 50th St. NEW YORK. Arti 2nd Avenue. — Kalbame lietuviškai. —

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!



Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartoja aptiekorius F. A. URBONAS MILTIUS (proksus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Tai gi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykū įauktis su sveikaisiais iš reumatiskų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTIUS ir LINIMENTA galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

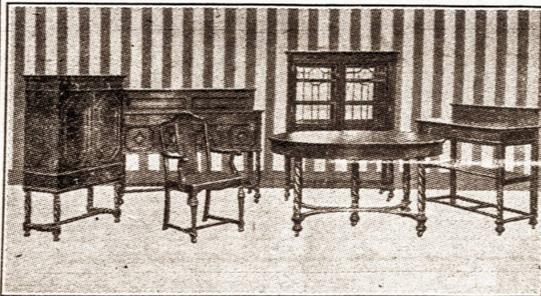
F. A. URBONAS, Aptiekorius, 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. (KAMPASBERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

M. & V. FURNITURE CO.

A. MALIAUSKAS ir A. VIDZIUNAS, Savininkai.

KLAUSYK LIETUVI!

Pirk pats ir patark savo draugams, kad pirkūt RAKANDUS (FORNISIUS) pas MALIAUSKĄ ir VIDZIUNĄ. Parduodam gražius ir drutus rakandus į visus kambarius daug pigiau negu svetimtaučiai. Duodam ir ant lengvų išmokėčių, po \$1 arba \$2 į savaitę, teip, kaip kas nori.



687-3rd Ave. Cor. 21st Street, Telephone 4263 South So. Brooklyn, N. Y.

M. Mierzwinski uzlaiko dvi didelas BUCERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rūkintos Mėšos, Jaujų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Tankinių ir Kundų Lašinių.

Visados Šviežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street 41 Avenue A Kampas Wythe Ave. -BUČERNĖS- Kampas 3-rd Street BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y. Tel. 3359 Greenpoint Tel. 2174 Orchard

Dr. D. SALETAN SURGEON DENTIST

Persikraustė nuo 307 Bedford Ave. po No. 313 BEDFORD AVE. (Viršui) S. Saletan'o aptiekos) BROOKLYN, N. Y.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti—čia yra padaroma: Devionotij, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokyti be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Valių Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo... 15c

Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo... 10c

Aritmetika mokinimuisi rorkundų, su paveikslais (apdaryta)... 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs Iškirps šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvnikų" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Telephone 1331



Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius. Išbalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karštos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.

Buys 9 metus Skyrusis Viršinku, Inspektoriu Suvienytų Valstijų Imigracijos; tur visą tiesą kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d paramentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laišku, išdėdami krases ženkliū atskytymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribona ypatingai į visas Vaistijas ir miestus suleg peršalavimui. Adresas: KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Telephone 652 Newtown.

Rap. Kručas

Fotografas ir Maliorius



152 Perry Ave., Maspeth, L. I. N. Y.

Lietuvis Daktaras

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Valandos { 9-11 A. M. 3-4 P. M. 7-8 P. M. Nedėliomis. 9-11 A. M. 1-4 P. M. Telefonas, Dickinson 3995 Y.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsilma varymu provų visuose teismuose.

Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 87 Bell 47 Residence Peoples 1100

"AMERIKOS LIETUVIS"

Naujas, bepartivės pakraipos, žinių, politikos, mokslo ir dailės savaitinis laikraštis. Tarpina daugybę žinių ir šiaip naudingų pasiskaitymų. Išleina ketvirtadieniais Worcester, Mass.

Kaina metams \$1.50, pusel—75c. Vieną numerį pažiūrėti siunčiame už dyką.

Rašant meldžiame paduoti aiškius adresuus. M. PALTANAVICIA, 15 Millbury Street, WORCESTER, MASS.

PAMĖGINKIT SKAITYT

Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, eina 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik \$2.00 Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždėk, jei pareikalauti, adresuodami: "LIETUVA" 3252 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje

yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymų iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Rusų cenzura "DRAUGĄ" į Lietuvą įleidžia

"DRAUGAS" atlieama met. \$2, pusel m. \$1; užsienio metams \$3, pusel metų \$1.60 DRAUGAS PUB. CO. 1800 W. 46th St., Chicago, Ill. Telephone Drovers 6114.

MUSŲ PAVIENIŲ DEPARTMENTAS

aprupins jusų orderius reikalaujant

Brandžių, Koniakų, Vynų ir Likierių

H. H. REINERS

175-197 STAGG STREET, Arti Graham Ave., Brooklyn, N. Y. Reikalaukit per laiškus ar ypatingai

PIRMAS LIETUVISKAS

Fotografistas ir Maliorius



Geras darbas. Vidutiniska ciena G. BENSON, 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

DARBININKŲ BALSAS

"DARBININKŲ BALSAS" Pasaulio Pramonijos Lietuvių Darbininkų I. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės Bendrovės iš Baltimorės, Md.

"DARBININKŲ BALSŲ" Credo yra: Laisvė, Lygybė ir Brolystė per Mokslą, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą.

"DARBININKŲ BALSŲ" rūpi ir rūpės: Nušviesti darbininkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausius kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo.

Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir saviesiems, negali apsieiti neapsipažinęs su dalykais gvidenama "Darbininkų Balsas."

"DARBININKŲ BALSŲ" kaina metams Sov. Valstijose 1.50c. Vienam numeriai 5c. Šešioms numeriams 25c. Kenadoje ir Meksikoje metams \$2.00. Užsėnyje metams \$2.50c. Visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu: "DARBININKŲ BALSAS" 859 Hollins Street, Baltimore, Md.

Tel. 4428 Greenpoint Dr. J. WALUKAS VALANDOS: nuo 8 iki 10 1/2 ryto 1 1/2 3 po pietų 6 8 vakare Nedėliomis pagal sutarimą. 69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA. Moteris, norintis išmokti akušeriją, dabar turi realią mokyklą Scrantone, Pa. Mokslo pradžios 1 d. Septembrio, 1915 m. ir trauksis per mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomats, vadinamas pripažintu visoje šalyje. Įstoti mokyklai gali moteris, turinčios nemažiau 20 metų amžiaus ir mokantis bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokosi \$100.00. Mokyklon Lietuvos prima "The International College of Midwifery". DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

DAKTARAS A. BACEVYČE GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J. 161 Franklin St., ir kampo Second St. ryto nuo 8-9 po pietų nuo 1-2:30 ir vakare nuo 6-8 Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.) Chirurgus Dantistas. 237 Grand St. Brooklyn, N. Y. Kampo Roebing Str. Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesveikus pripildo auksu, plastina ir cemento. Įdeda naujus; uždeda kepuraites iš auksio arba porceleno. OFISO VALANDOS: Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS. Seniai įsteigtas biznis 25 met.

Dr. J. S. Message (Misevičia) 270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint Specialistas širdies ir plaučių ligų. OFFICE HOURS: 8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA. 395 W. Broadway, So. Boston, Mass. (Inkorporuota 1915 m. Prez. ir dir. Mikas Petrauskas. Pradžia mokslo metų 11 Spaliu. Mokestis už pus-semesterį (10 lekejių) nuo 7 dol. augščiau. Lekejių pusvalandinės

Dr. Jonas J. Galeckas KOJŲ LIGŲ SPECIALISTAS Šiuomi pranešu apie pernešimą savo ofiso nuo pirmos dienos Birželio-June. — po numeriu 196 MARCY AVENUE, arti Broadway, BROOKLYN, N. Y. Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 8 vakare Nedėliandiais: nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

DAKTARAS JONAS J. KAŠKIAUCIUS VALANDOS: { 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak. Seredomis 8-11 ryte. 341 Walnut str., prie parko. NEWARK, N. J.

TELEPHONE 702 GREENPOINT EUROPIŠKAS DAKTARAS. Dr. A. M. BRANDSTEIN GYDO VISOKIAS LIGAS. OFISO VALANDOS: 103 So. 2nd St. 8-10 A. M. 1-2 P. M. Cor. BERRY ST. 6-9 P. M. (3 Biokai ano WIL- NEDĖLIOMIS 9-11 A. M. liamsburgo Tito) BROOKLYN, N. Y.

DAINOS Parašytos KUNIGO Antano Vienožinskio. GAUNAMOS VIENYBĖS LIETUVNINKŲ Redakcijoj. Prekė 15 centų.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA Svariai užlaikoma, greitas ir prielankus patarnavimas. Atvažiuo svečiai iš kitų miestų ir vietiniatsilankykiti, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelevsiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu: A. DIRŽULAITIS 102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Kiekvienas turi tai žinoti!



M. G. VALASKAS 349 Kensington Ave. Chicago

**SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTA!**

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės,  
laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-**New York** gyvuoja  
Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA  
**PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS**  
kurios tikslu yra apsaugoti savo vientačius nuo visokių  
apgyvųjų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir  
pasekmingomis gydomosiomis nuo visokių ligų ir kuno sil-  
pnųjų.

**LIETUVIŠKA APTIEKA** savo ilgų metų pritarimu  
išrado daugybę specialiąsias gyduoles, sutaisytų iš svei-  
čiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasek-  
mingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos san-  
delyje sukrautos ir gaunamos sekancios gyduolės:

Kraujo Valytojas.....\$1.00	Nuo galvos skaudėjimo...10c. ir 25
Gyvasis Balsamas.....75	Nuo kojų nuospaudų...10c. ir 25
Nervų Stiprintojas.....50c. ir 1.00	Nuo dantų gėimo.....10
Vaisas del Vidurių.....50c. ir 1.00	Nuo peršalimo.....25
Kraujo Stiprintojas.....50	Plaukų stiprintojas.....25c. ir 50
Nuo kosulio.....25c. ir 50	Limmentas arba Expelleris.....25
Nuo gerklės skaudėjimo 25c.	Nuo plaukų šilimo.....50
Skilvinės proklos.....10c. ir 1.00	Nuo Reumatizmo.....50c. ir 1.00
Piguokos del Kepenų.....25	Nuo lytiškų ligų.....50c. ir 1.00
Blakų naikintojas.....10	Nuo dusulio.....25
Del išvairymo soliterio.....3.00	Nuo kirmėlių.....25
Anatarijas plovimui.....25	Antiseptiska mostis.....25
Nuo kojų prakaitavimo.....25	Nuo viduriavimo.....25
Gydanti mostis.....50	Kastorija del vaikų.....10c. ir 25
Antiseptikas muilas.....25	Proskos del dantų.....25
Gumbo lasai.....50c. ir 1.00	Karpy naikintojas.....10

Speciališkia Tikrai Lietuviška Trejankia Arba Trejos Devynios 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., koldos  
tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame  
tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašydami arba  
atsilankydami į *Lietuvišką Aptieką*.

**VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,**  
239 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main

**LUTKAUSKAS ir GARŠVA**  
**GRABORIAI**

Mūsų firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsmuojame ir laidojame mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiam nuo paprasčiausių iki prakliniausių. Pasmomde karientas laidotuvėms, veseljoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams.

**Notary Public** Padarome ir palludjame visokius REJENTALIŠKUS RAŠTUS, todėl kreipkitės reikale pas LIETUVIUS.

144 NORTH 5th STR. OFFISA: 264 FRONT STR.  
BROOKLYN, NEW YORK.

**Puikiausia ir smagiausia**  
lietuviams užega pas  
**Jokuba Kancieriu**

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiaję iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.

**253 Wythe Ave.**  
Kampas North 1-st Str.  
BROOKLYN, N. Y.



**NAUJAUSI LIETUVIŠKI COLUMBIA REKORDAI**

SU LIETUVIŠKOMIS DAINOMIS IR ŠOKIAIS.

Galima gauti pas  
**J. Girde**  
103 GRAND STREET  
BROOKLYN, N. Y.



Tel. 279 Greenpoint  
Geriausia lietuviams užega  
pas  
**JONĄ KULBOKĄ**

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

**291 Wythe Ave.**  
Kampas So. 1-st Str.  
BROOKLYN, N. Y.



**THE LACKAWANNA**

Parankiausiai geležinkelio Europos keitaujančiams. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasazičius.

**The Road of Anthracite**

(Kietųjų anglių kelias).  
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Sorantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Va. sąry keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatiniis ir parankus susisėtimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:  
George A. Cullen,  
Passenger Traffic Manager  
90 West Street, N. Y.

- E 2339. ŠERIAU ŽIRGELI. Duetas.
- .. DEDUKAS. Polka. Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2340. VILNIAUS RUTA.
- .. "DRINOPOLIS." Maršas. Kolumbijos Orkestra.
- E 2341. KAS SUBATOS VAKAREIŲ.
- .. NUOSTABU. Maršas. Republikonų Gvardijos Orkestra.
- E 2342. SUVEIJA. Monologas.
- .. PO DUGALVIU ERELIU. Maršas. Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2343. ANT VIENOS GALVOS. Monologas.
- .. ŽUAVŲ MARŠAS. Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2323. PAMYLEJAU VAKAR.
- .. DRAUGE. Polka-Mazurka. Grieže Republikonų Gvardijos Orkestra.
- E 2324. MANO LAIVAS.
- .. Į SVEIKATA. Maršas. Grieže Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2325. EINU PER DVARELĮ.
- .. GAILA TĖVYNĖS. Maršas. Republikonų Gvardijos Orkestra.
- E 2326. PER GIRIĄ GIRIALE.
- .. LINKSMINKIMES. Polka. Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2327. PER ŠILĄ JOJAU.
- .. ŽYDAS ŠTATINEJE. Polka. Kolumbijos Orkestra.
- E 2328. SAULELE NUSILEIDO IR MARSAS. Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2356. LIETUVA TĖVYNĖ MUSŲ IR TYKIAI NEMUNELIS TEKA.
- E 2357. BIRUTE IR KUR BANGUOJA NEMUNELIS.
- E 2358. DARBININKU MARSELIETE IR SUKELKIME KOVĄ.
- E 2359. NEMUNO VILNYS. (Dras. V. Kudirka) Valcas.
- .. SUDIEV. (Dras. V. Kudirka) Mazurka.
- E 2360. VARPPELIS. (Dras. V. Kudirka) Valcas.
- .. MANO MIELAS. Polka.

**Teisingiausia Lietuviszka Agentura**

**PARDUODU LAIVAKORTES** ant geriausių ir greičiausių Laitvų keleiviat visados bus užta nedintais.

**SIUNČIU PINIGUS** į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą (Stoviu po kauciją 300 000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt del apsauojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

**PIRMOS KLASOS HOTELIS**, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

**P. J. CHMIELIAUSKAS,**  
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.  
(Bell Phone 8-8)



Jau antri metai eina didelis mėnesinis laikraštis su paveikslais.

**"JAUNOJI LIETUVA"**

"Jaunoji Lietuva" yra artimiausiose santikiuose su "L. Žinomia", "L. Ukininku", "Mokykla" bei "Aušrine" ir šių laikraščių bendradarbiai didžioji yra drauge ir "Jaun. Liet." bendradarbiai.

"Jaunojoje Lietuvoje" kiekviename numeryje spausdinama rinktinės dailiosios literatūros (eilų, apsakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvildinama įvairūs mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai. Beto, "Jaun. Liet." yra dar ir šie nuolatiniai skyriai:

- I. Mokslo ir pažanga.
- II. Buožai iš politikos ir visuomenės gyvenimo.
- III. Spaudos ir gyvenimo atbaltai.
- IV. Literatūros apžvalga.
- V. Jaunimo Balsai.

Kaina metams \$3.00; pusė metų \$1.50. Atsiuntusiams 25c/krasos ženkliais (stampomis) ar kt. tuojau išsiunčiame vieną numerį pasižiūrėti.

MELDZIAME UŽSISAKYTI TUOJAU:

**"JAUNOJI LIETUVA"** 5630 INGLESIDE AV. **Chicago, Ill.**

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

**S. L. A.**

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerijoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:  
A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.  
307 W. 30th St., New York City.



**Nepamirškite Tautiško Namol!**

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

**TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.**  
**A. RAZUTIS**  
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.  
Telephone 1470 Greenpoint.

Tel. 2334 Greenpoint.  
**PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS**  
pas **PETRA A. DRUGELL**  
Skanus alus, gardi arielka, elius, visoki vynai, krepeni cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė del mitingų Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busi užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.  
Palei Wythe Ave.

**Geografijos Vadovėlis**

Kaina 50c.  
Apdarytas 75c.  
**I. J. Paukštis & Co.**  
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.



**NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS**

eik visada pirkti pas  
**Simaną Pociuną** Čia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip  
**EMERSON** ir kitų. Reikalau damas užėik.

**S. POCIUNAS**  
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.



**DR. RICHTERIO**

**Pain-Expeller**

nuo RHEUMATIZMO, PODAGROS, NEURALGIJOS, skaudėjimu štyvumo muskulų, šalčio, INFLUENZOS, skaudėjimo gerklės ir dantų.

Tikras Pain-Expeller yra visados pa liuose kaip Mon verdyte. Neimkite iokiu raskelė detytu su Anker-Pain-Expeller.

**DR. AD. RICHTER & CO.**  
74-80 Washington St., New York, N. Y.



**W. SLOMINSKA**

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

**KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.**

Turi už garbę apreikti guodiniams Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad ai dirbu visus augšiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimama išdirbiniais igijau geriausių praktikų ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodne  
**W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.**

